

Ajdovščina,
13. oktober 2011,
številka 119, 8000 izvodov

prvi
zgornjevipavski časnik

latnik

'Ameriške sanje' uresničene

Pipistrel tretjič zapored nenadkriljiv

Ajdovščina, 6. oktobra - Pred podjetjem Pipistrel v Ajdovščini je v teku veliko slavje ob vrnitvi ekipe, ki je zmagala na tekmovanju ameriške vesoljske agencije NASA za najbolj varčno letalo - kot vemo je to Taurus G4.

Zbralo se je nekaj sto ljudi, ki so navdušeno pozdravili ajdovske strokovnjake. Zaposleni v Pipistrelu so jim pripravili špalir ob rdeči preprogi, po kateri so se povzpeli na oder. Pred mikrofonom so se zvrstili latnik Pipistrela Ivo Boscarol, dr. Gregor Veble, brata Tine in Jure Tomažič ..., vsi pa so dejali, da je Pipistrel s to zmago obrnil nov list v zgodovini aerodinamike in razvoja letalstva nasploh in da bo odslej mala Ajdovščina z velikimi črkami zapisana na svetovnem zemljevidu letalske industrije. Kar je bilo še pred nekaj

leti fikcija, da bo namreč letalo na električni pogon sploh zmoglo preleteti 300 kilometrov s stalno hitrostjo nad 150 kilometrov na uro, je danes resničnost.

Zanimiv je bil tudi transparent, na katerem so zapisali - Bravo ekipa Pipistrel - dobrodošli nazaj - zmaga je naša, pri čemer je zadnja beseda v bistvu logotip vesoljske agencije Nasa, le da so s - ju dodali strešico - kar poudarja, da je tekmovanje organizirala Nasa (ob pokroviteljstvu Google!). Tudi Pipistrelov logotip so za sprejem predelali v dvojnega 'batmana', s čimer

so opozorili na posebnost zmagovalnega letala Taurus G4, ki je, poenostavljeno rečeno, sestavljeno in dveh dvosedežnih Taurusov.

Verjetno zmagovalni avion ne bo nikoli več videl Ajdovščine, saj bo po vsej verjetnosti našel mesto v katerem od prestižnih muzejev v Ameriki: »Sto let po Rusjanu zanj v svetu ne ve nihče več, Pipistrela pa ne morejo več zbrisati,« je dejal Boscarol. »In ko je Joe Parrish, vodja tehnologov v Nasi, na podelitvi nagrad dejal, da se zahvaljuje Pipistrelu, ker je dokazal, da lahko električna letala nadomestijo tista na fosilna goriva, in ko so se oglašali iz raznih ameriških inštitutov in drugih uglednih ustanov in podjetij, smo dojeli, da smo naredili res nekaj pomembnega!«

Seveda je bilo bučno na nebu, Boscarola in ekipo je pozdravila flota ultralahkih letal.

Martin Pevec

Po odstopu Črnigoja

Bo gradbince vodil nezn(ejš)i spol?

Ajdovščina, 10. oktobra - Na čelu Primorja bosta, kot vse kaže, kar dve ženski. Dušan Črnigoj je namreč 3. oktobra nepreklicno odstopil z mesta predsednika upravnega odbora družbe Primorje. Kot je tedaj zapisal v sporočilu za javnost, z odstopom odpira možnost prihoda novega člana upravnega odbora, ki ga bodo predlagale banke upnice.

Črnigoj je zapisal še, da pričakuje čim hitrejšo vključitev bank upnic v vodenje Primorja, da ga lahko s svojimi finančnimi mehanizmi obdržijo kot še enega redkih velikih gradbenih izvajalcev. Banke upnice so ukrepale hitro - Črnigoja naj bi zamenjala Marjana Novak, medtem ko naj bi Gordana Višinski v upravnem odboru nadomestila Roberta Brajdih, sicer glavnega izvršnega direktorja Primorja, ki so ga že odpoklicali. V tričlanskem upravnem odboru ostaja le Jože Breclj, ki pa je bil na to funkcijo imenovan pred kratkim. Prej je bil direktor cestnega podjetja Nova Gorica. Imena in dokončen sestav vodstva bo znan še po eni skupščini, ki je oklicana za 14. oktobra.

Marjana Novak je bila nazadnje direktorica Rimskih term, Gordana Višinski pa je bila nekaj časa na Darsu, obe pa še prej na ministrstvu za promet, ko je bil minister Igor Umek, ki menda tudi prihaja v Ajdovščino.

Martin Pevec

Sneg na Gori!

Kovk, 7. oktobra - Vremenarji se še enkrat več niso zmotili - po dolgem, vročem poletju, ki se je podaljšalo krepko v jesen, so za petek napovedali drastično znižanje temperatur in sneg do 700 metrov. Tako je tudi bilo - po toplem jutru (19 stopinj v Ajdovščini) se je živo srebro začelo sredi dneva hitro spuščati, v dolini na vsega 6 stopinj, na Gori pa skoraj do ničle. Popoldne je tam metlo 'kot bi cigane trgal', tako da je sneg po drevju, ki še ni izgubilo listja, risal zanimive podobe - ponekod je zapadlo več kot deset centimetrov snega, ki se je, kljub ogreti zemlji, obdržal kar do nedelje. Kakorkoli, padec temperature s četrtrka na petek je v Ajdovščini znašal skoraj 30 stopinj!

mp

Na pravi časopisni strani

»What a day! (Kakšen dan!)« bi zavzdihnil predsednik vlade v odhajanju Borut Pahor. Torek, 4. oktober, je bil povsem ajdovski. Ajdovščina je bila namreč v središču pozornosti slovenske javnosti. V zgodnjih jutranjih urah je odjeknila novica, da je Boscarolov Pipistrel s svojim štirisedežnim letalom Taurus zmagal na Nasinem tekmovanju v Kaliforniji. Sredi dopoldneva pa je javnost presenetil še odstop mag. Dušana Črnigoja z mesta predsednika upravnega odbora Primorja. Kot je zapisal v sporočilu za javnost, je z odstopom odprl možnost prihoda novega člana članice upravnega odbora, ki so jo kasneje predlagale in ustoličile banke upnice. Popoldne pa je Urad za varstvo konkurence izdal sklep, da je koncentracija med ajdovskim Fructalom in srbskim Nectarjem skladna s pravili konkurence, saj Nectar doslej na slovenskem trgu ni imel velikega tržnega deleža in se koncentracija ne bi bistveno povečala.

Predvsem sta bila v središču prva dva dogodka, saj ju poosebljata medijsko »najvišji« figuri doline. Tokrat sta si pripisala povsem nasprotni konotaciji - pa saj sta tudi sicer precej različni osebnosti in tudi odnosi med njima so bili bojda taki ... toplo - hladni. V očeh dolgoletnega direktorja gradbenega giganta s tri tisoč zaposlenimi je bil Ivo bolj kot ne obrtnik, ki se spozna na (samo) promocijo. Hlad je med njiju še bolj zavel leta 2004, ko Boscarol za gradnjo svoje tovarne kot izvajalca ni izbral Primorja (le zakaj ni?) in se je zgodilo prvič, ko kateri od ministrov (v tem primeru Tea Petrin) temeljnega kamna (v tem primeru elise) v Ajdovščini ni postavljajl s čelado Primorja, kar bi vsaj ajdovski javnosti godilo.

A Boscarol kot mojster odnosov z javnostmi zna dokazano ciljati višje in širše: pozornost pritegne tako s svojimi uspehi, nenavadnimi predlogi, kot s kritiko dnevne politike - zagotovo pa je vedno na voljo novinarski družini, pa če ga sprašujejo o sončnih pegah ali o kolaradskem hrošču. Takšna odprtost in dostopnost, da ne rečem prijateljstvo do novinarjev, bi gotovo koristila tudi Črnigoju, ki se je po 'lopati' novinarjem le še bolj izogibal in bil kar se da odrezav. Je morda skopo odmerjen čas poslovnega, namenjen za novinarje, porabil za tožbe proti njim?

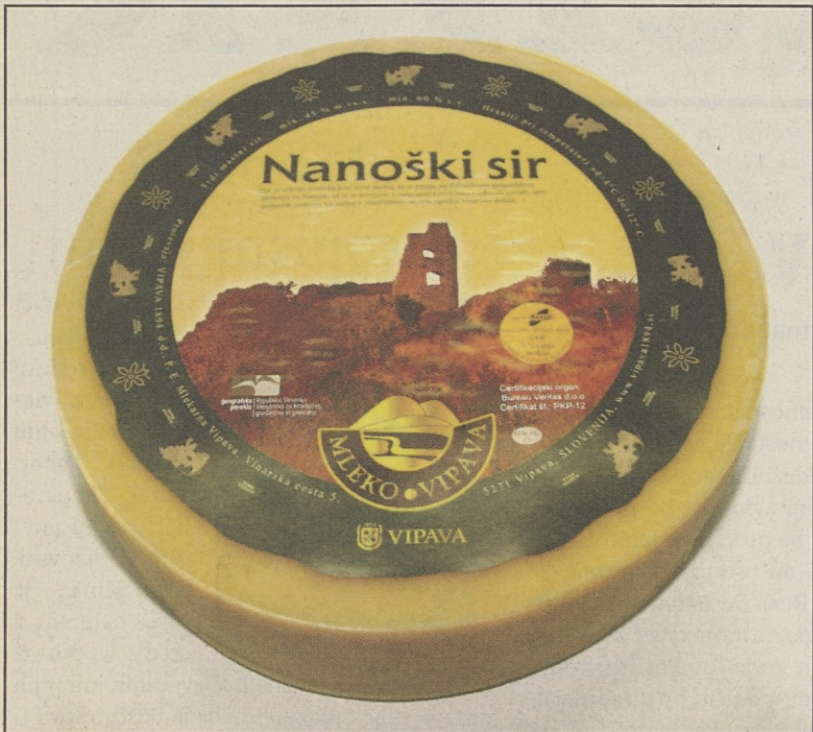
Tudi zato prejšnji torek ob Črnigojevem odstopu ne novinarji ne javnost niso točili solza. Zato še kako drži misel, ki jo je nekoč zapisal ameriški nobelovec Thomas Stearns Eliot in ki je bila med Iskricama zapisana prav v 'ajdovski velikem torkovem' Delu: »Radi se vidimo v časopisih, če smo le na pravi strani.«

Hja, bi zavrteli čas nazaj in popravili kakšno napako, če bi se dalo? Bi, bi, ampak časa se nazaj zavrteti ne da. Velja za vse. Mitja Tripkovič

Prvi in edini sir v Sloveniji zaščiten v EU z označbo porekla

Nanoški sir zaščiten

Z Uredbo Komisije EU št. 987/2011, 30. september 2011, je Nanoški sir registriran kot živilo z zaščiteno označbo porekla (kratica ZOP). Sedaj je Nanoški sir pridobil zaščito na Evropski ravni, to pomeni, da je kot zaščiten živilo z označbo porekla zaščiten znotraj cele Evropske Unije in je odslej označen z znakom EU in slovenskim znakom za označbo porekla. Na označbi Nanoškega sira bo evropska zaščita prepoznana z evropskim znakom za zaščiten živila z označbo porekla.

V mlekarni VIPAVA že od leta 1986 izdelujemo Nanoški sir. Izdelava sira na tem področju ima dolgo tradicijo, saj se omenja sirjenje na planinah planote Nanos že v spisih urbarja vipavske graščine iz 16. stoletja. Takrat so sir izdelovali iz ovčjega mleka, danes pa ga izdelujemo izključno iz kravjega mleka.

Nanoški sir ima zaščiteno geografskega porekla. To je najvišja označba kakovosti posebnih kmetijskih proizvodov in živil v Republiki Sloveniji. Zaščiten geografski poreklo pomeni, da je celoten postopek od pridelave osnovne krme za krave, proizvodnje mleka in predelave mleka v sir do končne faze izvajan v določenem območju. Mleko pridobivamo iz ob-

močje Nanosa, ki obsega Vipavsko dolino, Kras, Trnovsko - Banjško planoto, Postojnsko kotlino in del Idrijskega hribovja od krav sivo rjave pasme na nadmorski višini 600 - 650 m. Krave se v sezoni vegetacije v glavnem pasejo na travnatih površinah, v zimskem času pa jih kmetje krmijo s suhim senom in travno silažo, za izboljšanje obroka pa jim smejo dodati le točno določeno žitno krmno mešanico, ki ne vsebuje gensko spremenjenih sestavin.

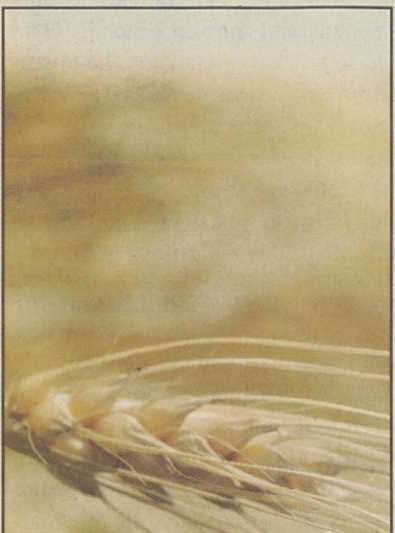
Nanoški sir pridelujemo na popolnoma tradicionalen način, zorenje pa poteka v naravnih pogojih brez filtracije in segregiranja zraka ter je omejeno na področje zgornjevipavskega vinorodnega okoliš, kjer se prepletata celinsko in sredozemsko podnebje in s planote Nanos piha burja, ki vpliva tudi na zorenje sira.

Med zorenjem sira se na površini naseli žlahtna plesen in vinske kvasovke, ki sodelujejo pri vseh procesih zorenja sira. Rezultat takega zorenja je sir zlato rumene barve, z redko posejanimi očesi velikosti graha, intenzivnega vonja in okusa, ki postane po večmesečnem zorenju rahlo pikanten. PR

Mlinotest z domačimi kmeti sklepa dogovore o pridelavi in odkupu pšenice

Za več vipavske pšenice

Ajdovščina, 20. septembra - V Vipavski dolini in na Goriškem je vse manj površin zasejanih s pšenico. V Mlinotestu in Vajetu so se odločili, da bodo s pomočjo kmetom spodbudili pridelavo žit. Tako s pridelovalci sklepajo dogovore o nabavi semena in odkupu pridelka v letu 2012. V Mlinotestu načrtujejo, da bodo prihodnje leto v domačem okolju odkupil 500 ton pšenice.

na dogovorjenih površinah. Zagotovo ni zanemarljiva tudi pomoč strokovnjakov, s katerimi razpolaga ta pomembni akter predelovalne industrije v Sloveniji in bodo kmetom na voljo. V zaostrenih gospodarskih razmerah, ko je plačilna sposobnost dokaj omejena, bo za kmete zagotovo pomembno tudi dejstvo, da bodo semena plačali v letu 2012, šele ob plačilu pridelka. S sklenjenimi dogovori bo kmetom tako zagotovljen odkup, strošek nakupa semena pa prestavljen v čas, ko bodo prejeli kupnino za pridelek.

Čeprav torej globalni trg vse bolj narekuje cene in kroji obnašanje

gospodarskih subjektov, pa postaja oskrba v lokalnem okolju vse pomembnejša. Te okoliščine pa ustvarjajo priložnosti tako za kmete v Vipavski dolini in na Goriškem, kot tudi za delniško družbo Mlinotest, ki želi pomagati in tudi v prihodnje soustvarjati v domačem okolju. Podpisi pogodb so dokaz dobrega sodelovanja.

Sredi septembra so imeli vodilni predstavniki Mlinotesta in Vajeta sestanek s pridelovalci žit. Odziv pridelovalcev na sestanek je bil odličen, sedaj se pričakuje še njihov odziv na odločitev glede podpisa pogodb. PR

Še eno spominsko obeležje na Gori

Srečanje veteranov v Tihi dolini

Predmeja, 8. oktobra - Območno Združenje veteranov vojne za Slovenijo Ajdovščine in Vipave je v Tihi dolini pripravilo tradicionalno srečanje. Ob tem so odkrili tudi spominsko obeležje na stavbi nekdanje Iskre, kjer je bilo v času osamosvojitve tajno skladišče orožja. Slavnostna govornica je bila dr. Ljubica Jelusič.

Ministrica za obrambo je v svojem nagovoru poudarila, da so tukajšnji prebivalci znani po svoji veliki narodni zavesti in rodoljubju, kar se je izkazalo tako med drugo svetovno vojno kot ob osamosvojitvi. Veteranom je položila na srce, naj spomine in zgodbe zapišejo in na ta način prenesejo na nove generacije.

Ministrica se je dotaknila tudi kriznih razmer in udeležence proslave pozvala, naj z istim duhom enotnosti in moči, ki so ga v zgodovini vedno premoogli, gledajo tudi v prihodnost.

Slavnostno obeležje na nekdanjem obratu Iskre, kjer je bilo v obdobju 1990 - 91 tajno skladišče orožja, sta odkrila Hieronim Rodman, ki je bil takrat skladiščnik teritorialne obrambe, in Zvonko Žonta, tedaj hišnik v obratu Iskre. Obiskovalci so si

lahko ogledali tudi oklepnik svarun in valuk. rl

ANTON FORSTER
GORENJSKI SLAVČEK
PRIMORSKA
PREMIERA V LOKAVCU V DVORANI EDMUDA ČIBEJA
nedelja, 20. Novembra 2011 ob 19. uri
Predpremiéra v Budanjah v Kulturnem domu
sobota, 19. novembra 2011 ob 19. uri

Zasedba vlog: Majda: BARBARA SORČ, Minka: KATARINA PERGER, Franjo: MATEJ VOVK, Chansonnete: ZDRAVKO PERGER, Nijon: URSKA KASTELIC, Štrukelj: SILVO SKVARC, Rajdel: ALJAZ ZGAVEC, Kreinar: DAMJAN SKVARC, Lovro: MARKO FERJANČIČ, Dirigent: SIMON KREČIČ, Asistenti dirigenta: TADEJ HORVAT, Režija: ZDRAVKO PERGER, SIMFONIČNI ORKESTER DOMIZ ALE - KAMNIK, Zbor: VOKALNA SKUPINA S UMLJAK BUDANJE, VOKALNA SKUPINA GRVICE BUDANJE, Zborovodja: IGOR HODAK, KATARINA KODELE ZADNIKAR, Scenografija: BORIS BLAŽKO, Kostumografija: BORIS BLAŽKO, Osvetljava: JURE FERJANČIČ, Oderski mojster: DANILO ŠAPLA, Foto: BORIS SIŠKAR

BATIC MEDNARODNI TRANSPORT
ARCTUR
goriška primorske novice
Pridelovnja in stajnica Market Fama Lokavec, PA Marso Polo, Ajdovščina, Avdio Video Center, Nova Gorica
Vse informacije Fijano Lokavec: 041 645 721 in 031 801 135
www.fijano.si

Tadej Beočanin

»Tako se z državo ne počne.«

Tadej Beočanin je eden tistih Ajdovcev, ki jim je bila občina premajhna. Lokalni aktivizem je preselil na državni nivo, kjer je kot podpredsednik Mladinskega sveta Slovenije za participacijo, zakladnik Zveze tabornikov Slovenije, član Sveta Vlade RS za mladino in vodja Komisije za mladinsko politiko eden najbolj vplivnih in cenjenih predstavnikov mladih ter strokovnjakov v mladinski politiki. Kljub delovanju na »nacionalni« pa še vedno najde čas predvsem za Ajdovščino. Je aktivist mladih in občinski svetnik na listi Socialnih demokratov, kjer mu kvalitetno delo priznavajo tako zavezniki kot nasprotniki.

Ugled mladih v družbi nezadržno pada. Medtem ko so bile generacije mladih med sedemdesetimi in devetdesetimi leti prejšnjega stoletja gonilne sile sprememb, se danes zdi, da je mlade prevzela pasivnost. Vi pravi, da ste mladi ogledalo družbe, v kateri živimo.

Mladi so ogledalo družbe, ki so jo ustvarile prejšnje generacije. Ko se otrok rodi, vsi ugotavljamo, ali je podoben mami ali očetu. Ko odrasča, ugotavljamo po kom ima karakter, po kom vztrajnost in kdo je pravzaprav tisti, ki mu sledi, kdo je njegov vzor. Današnja generacija mladih je, tako kot vsaka doslej, sledila družbi kot celoti. Sledila je družbi, kjer je potrošništvo predstavljalo silo vzgoje in delno tudi izobraževanja za življenje. Prepuščanje vzgoje oglasnim sporočilom, televiziji in internetu pa je botrovalo individualizaciji posameznikov, ki se v družbo ne vklaplajo več. In tukaj smo danes. Vključevanje mladih v družbo je na najnižji možni ravni, upada zanimanje za konvencionalno, to je volilno participacijo, rahlo narašča edino protestna participacija.

Tista, ki je slovenski hram demokracije neslavno napolnila z grantom?

Točno ta. Ta, ki je razdejala stavbo Državnega zbora, londonske ulice, grške kipe in z orožjem zrušila stare režime v arabskem svetu. Zdi se, da se mladi v takšnih oblikah lahko skrivajo med množico, ki jih kasneje štiti. Temu pritrjuje tudi bistveno večja uspešnost peticij, ki jih anonimno podpiše, da ne rečem klikne, bistveno večji odstotek mladih kot jih je pripravljenih povedati svoje ime in idejo, za katero živijo. In za svet, v katerem živimo, je to normalno. Normalno je, da se skrivamo, saj na tak način ni potrebno prevzeti odgovornosti. In to je eden ključnih problemov današnjih mladih in družbe nasploh – skoraj nihče ne čuti odgovornosti, sploh ne do družbe. Ena od socioloških definicij mladine pravi, da nismo odrasli vse dokler ne prevzamemo odgovornosti: zase, za svojo družino in za skupnost.

V Sloveniji je kar nekaj nacionalnih programov, ki se ali pa se ne izvajajo. Večina jih je takorekoč mrtva črka na papirju. Bo ta kaj drugačen?

Nacionalni program za mlade, ki je sedaj v pripravi, odgovarja na rezultate raziskave Mladina 2010 in to v tistem delu, kjer so opazna poslabšanja glede na zadnje desetletno obdobje. Gre za izrazito medresorski dokument, kjer pristojnosti za izvedbo ukrepov nosijo posamezna ministrstva in drugi organi. Prepričan sem, da bo del ukrepov realiziran. In enako prepričan, da del zapisanega ne bo nikoli ugledal luči sveta. Kot član tričlanske posadke, ki usklajuje program z ministrstvi, sem priča izjavam, ki odgovornim kadrom teh ministrstev nikakor niso v ponos. Izogibanje odgovornosti in prelaganje le-te je temeljno vodilo marsikaterega ministrstva. Grozno. Na srečo obstajajo svetle izjeme, ki res čutijo potrebo, da se stvari spremenijo, premaknejo na bolje. Med takimi gre izpostaviti predvsem Ministrstvo za gospodarstvo in Ministrstvo za zdravje.

Je to ključni problem državne uprave?

Soditi, da je nesodelovanje eden ključnih problemov državne uprave, je sicer možno. Nikakor pa ne morem soditi, da bi bil ravno ta tisti ključni. Preveč je tudi neznanja, pavalnih dejanj in slabega upravljanja. Zavedam se, da gre za velik sistem, a tudi v izjemno velikih sistemih je sodelovanje nekaj običajnega, ko govorimo o napredkih. Tega, da se dva uradnika ne moreta usesti za isto mizo za dve uri, ne bom razumel nikoli. Sploh, ko je govora o ukrepih, ki terjajo energijo obeh.

Ste član Socialnih demokratov. Stranke, ki delavce in njihove pravice postavlja v ospredje svojega delovanja. Zdi se, da ji to v iztekajočem se mandatu ni uspelo, položaj delavcev se slabša, dviguje se upokojitvena starost.

Socialna demokracija je več kot samo pravice delavcev. Socialna demokracija pomeni tudi zagotavljanje enakih možnosti, pravičnosti in družbene neizključenosti. To je socialna demokracija, v katero verjamem. Namen pokojninske reforme ni podaljševanje delovne dobe, ampak je njen namen zagotoviti socialno pravičnost za vse družbene skupine, seveda ob predpostavki medgeneracijskega sožitja. Njen namen je prerazporeditev bremen na vse generacije zato, da se izkorenini revščina in vzpostavi vključujoča družba. Večino tega bremena vedno je in vedno bo nosil delavski razred, preprosto zato, ker statistično pred-

stavlja največjo družbeno skupino. Prostor pa je tako kompleksen, da ne jemljemo eni skupini in dajemo drugi, ampak se prerazporeditve dogajajo tudi znotraj vsake od skupin. Na takšni solidarnosti temelji naš sistem. Vedno bom pa zagovarjal proporcionalnost: tisti, ki imajo veliko, morajo tudi veliko prispevati. In obratno.

Konkretno?

Obstajajo dela, za katera se prejema minimalno plačilo. Vedno bodo tudi obstajala. Naloga socialne demokracije je ta, da tudi osebam z nizkimi dohodki omogoči vključevanje v družbo. Konkretno so tako ukrepi socialne demokracije lahko usmerjeni v vrtce kot sestavne dele tovarn...

Tukaj vas moram prekiniti. Vrtec naj bi bil del tovarne?

Da. Vrtci niso brezplačni, kot del gospodarskih sistemov pa bi lahko bili. S takšnim ukrepom zadoščamo več problemom: zmanjševanju stroškov zaposlenih v takšni tovarni, ko ne plačujejo vrtca in ne opravljajo dodatnih poti in javne vrtce; otroci preživijo več kvalitetnega časa s starši, ker je manj mrtvega časa, in še in še. Istočasno pa rešujemo tudi stanje, ko je v Sloveniji vse preveč javnega. Veliko javnih ustanov in zavodov bi bilo potrebno prenesti v zasebni, recimo nevladni sektor. Ta se je razvil, da bi pomagal državi pri opravljanju nalog, ki jih država za doseganje blaginje sama ne opravlja zadovoljivo. Bistveno višje so učinkovitosti zasebnega sektorja, zato je tam, kjer je to mogoče, prenos v zasebni sektor nujen.

Take prakse v Sloveniji stranka SD še ni skušala uvesti, kot tudi ne še česa, kar bi ljudje pričakovali. Verjetno tudi zato večina ljudi pravi, da ne bo volilo nobene od obstoječih strank. Vzpostavljajo se nove, na politični parket prihajajo novi obrazi.

Do danes novega obraza skoraj nisem videl, kljub ustanavljanju novih strank. Gre za stare akterje, ki izkoriščajo stanje nezaupanja do obstoječih strank in se prodajajo kot novi, sveži obrazi. Novi obrazi so mladi obrazi in tem je treba dati priložnost, da popeljejo Slovenijo naprej. To so obrazi, ki niso kontaminirani, ki jim je tudi velikokrat vseeno za pridige starejših kolegov, kar ni nujno slabo. Vsak politik mora vrniti uslugo – tisti, ki jim je do pozicije pomagal kapital, kapitalu – tisti, ki so jih izvolili ljudje, pa ljudem. Sveže ideje, usmerjene v ljudi, lahko prinesejo samo sveži obrazi.

V Ajdovščini se karte na zadnjih volitvah niso kaj dosti premešale. Še vedno ste v opoziciji, župan je še vedno isti. Občani vas poznajo po tem, da precej nasprotujete aktualni občinski politiki.

Nobena ljubezen ni brezpogojna, kot tudi nobeno nasprotovanje ni brezpogojno. Rdeč gumb na glasovalni napravi pritiskem izjemoma. Večina projektov, ki se pripravljajo, je kvalitetnih in tam ponavadi tudi

ni glasu proti, ne od mene, ne od drugih svetnikov iz opozicijskih vrst. Še več, dobre projekte podpremo po principu vsi za, nihče proti, nihče vzdržan. Nasprotujem slabim odločitvam, slabim projektom, predvsem pa načinu vodenja občinske politike, ki deluje na principu izključevanja. Če si na južnem robu mize (tam sedijo opozicijski svetniki, op.a.) je praktično nepomembno, kaj govoriš, na kaj opozarjaš in kakšne projekte bi rad izpeljal.

Zanimiva je bila tudi sestava predvolilne koalicije v Ajdovščini. Stranki SD in SDS v očeh mnogih nekako ne pašeta skupaj.

Tudi fant in punca sta si v naši vrsti zelo različna, pa lahko zelo pašeta skupaj. Če kaj, sem pri dosedanjem delu zagotovo ugotovil, da sodelovanje ne poteka z organizacijami, ampak z ljudmi. Ne glede na to, od kod prihajajo, kakšno je njihovo ozadje. Pomembno je, kakšen je njihov namen. Na lokalni ravni so se do sedaj kolegi iz vrst SDS izkazali kot zaupanja vredni. Sodelovanje je uspešno, kjer je usmerjeno v cilj boljše občine.

Kaj pa ideologija?

Ljudje se združujemo okrog idej. Idejo, ki me je pritegnila v SD sem že opisal. Problem je, ker večina ideologijo in idejo strank išče v zgodovini. Sam zgodovino jemljem kot tisto, ki kaže posledice dejanj, ki se lahko pojavljajo tudi v sedanosti in prihodnosti. Če so te posledice pozitivne, potem so to dejanja, ki jih gre ponavljati, če niso, pa pač ne. In zgodovinsko-ideološka razklanost med slovenskimi strankami ni prinesla pozitivnih posledic, zakaj bi jih torej pogrevali in obujali. Ideologije so lahko koristne, kot je na primer kombinacija liberalizma, značilnega za levo usmerjene stranke, in konzervativizma, značilnega za desno usmerjene stranke. Napredna ideja z rahlo zavoro skoraj ne more usekati mimo.

Zgodovina vas v Ajdovščini in Sloveniji piše kot mladinskega aktivista. Bil ste gonilna sila izgradnje

novega mladinskega centra in hotela v Ajdovščini, ste ustanovitelj Komisije za mladinsko politiko na nacionalni ravni, avtor več programskih dokumentov za mlade. S temi predlagate ukrepe, ki naj jih zasledujejo tako občine kot država. Kaj je temeljno sporočilo, kam naprej?

Moje dosedanje delo je bilo usmerjeno v mlade. Sem zagovornik mladinskega dela v konceptu mladi za mlade in ker se bližam tridesetim, ko tudi po zakonu nisi več mlad, se bom iz mladinskega sektorja počasi umaknil. Zapuščam neke vzpostavljene sisteme, ki jih je potrebno nadgrajevati in razvijati v kakršnikoli smeri, samo da se jih razvija. Prav sistem je tisto temeljno sporočilo, ki izhaja iz mojega dela. Potrebni so sistemski pristopi in strateško načrtovanje. To manjka tako državi kot tudi občini. Pa ne govorim o strategijah za pet let, ampak o tistih pravih, dolgoročnih strategijah. Za razvoj v naslednjih petnajstih, petindvajsetih letih.

Zapisal: Mitja Tripkovič

ideje
%+
znanje
ustvarjal

LJUDSKA UNIVERZA AJDOVŠČINA

SPET JE ČAS ZA UČENJE !

PROGRAMI ZA PRIDOBITEV IZOBRAZBE IN USPOSOBLJENOSTI:

- Osnovna šola za odrasle, Trgovca, Ekonomski tehnik, Gastronomija, Gastronomija in turizem, Gastronomske in hotelske storitve, Bolničar/negovalec
- NPK Socialni oskrbovalec/socialna oskrbovalka na domu

BREZPLAČNI PROGRAMI: PUM, UŽU – Beremo in pišemo skupaj, UŽU – Most do izobrazbe, UŽU – Izzivi podeželja, UŽU - Knjige so zame, UŽU – Moj korak, UŽU – Razgibajmo življenje z učenjem, UŽU – Jaz in moje delovno mesto, Digitalna pismenost za odrasle, Študijski krožki ...

V OKTOBRU PRIČENJAMO S TEČAJI: Klasična ročna masaža, Ličenje, Angleščina, Italijanščina, Ruščina, Slovenščina za tujce, Nemščina, Orientalni plesi, Digitalna fotografija ...

www.lu-ajdovscina.si

05 3664 750

Prenovljen 'plac' na Slapu Vaški trg - jedro Slapa

27. avgusta 2011 so na Slapu slavnostno odprli prenovljeno zgodovinsko jedro vasi. Prenova trga, po domače 'placa', pomeni za Slap kulturno, zgodovinsko in gospodarsko pridobitev. Za prenovu se je zavzela Krajevna skupnost Slap v sodelovanju z Občino Vipava.

Razvojna agencija ROD Ajdovščina je uspešno pripravila prijavo na razpis za evropska sredstva, s pomočjo katerih je 'plac' dobil novo podobo. Zamisel prenovljenega trga in izbira materialov je delo podjetja Arhikon, z glavno projektantko g. Nado Gomilšek Curk na čelu. Sama izvedba del je bila v rokah Primorja Ajdovščina, Marmorja Sežana kot oblikovalca kamna in ostalih podizvajalcev.

Odprtje je potekalo ob pozdravnih besedah predsednika KS Slap Alojza Ambrožiča, poslanke DZ Eve Irgl in župana mag. Ivana Princesa; Nada Gomilšek Curk pa je predstavila

samo zamisel prenovljenega trga in izbiro materialov.

Na kakšen način plac povezuje Slapence že iz preteklosti so prisotni lahko začutili med glasbenim programom. Zapel je Cerkevni pevski zbor pod vodstvom Metode Malik. Ob nastopu instrumentalne zasedbe Podokničarji so se obiskovalci spraševali, koliko podoknic se je zgodilo na placu, saj so Podokničarji na poseben in iskriv način obudili lepo tradicijo petja podoknic.

V zadnjem času Slapenci oživljajo tudi tradicijo pritrkovanja. Tako so se vključili v praznovanje 160-letnice rojstva utemeljitelja zvonoslavlja Ivana Mercine, ki je bil doma na Gočah. Obiskovalci odprtja 'placa' so lahko prisluhnili nastopu domačih pritrkovalcev.

Kako je nastajalo zgodovinsko jedro vasi in kako so živeli predniki na Slapu, je predstavil prelat Franc Kralj, slapenski župnik, ki na Slapu živi že skoraj 40 let. Na koncu je g. Kralj blagoslovil trg.

V šoli so si obiskovalci ogledali še priložnostno razstavo slik Roberta Ferjančiča z naslovom 'Plac nekoč in danes'.

UG, TRG Vipava

Slap je strnjena vas v zgornji Vipavski dolini. Ime naj bi dobila po osrednjem potoku, ki teče izpod Gabrskega pila skozi vas in ob velikem deževju dela v Klopovščaku slap. Vasica Slap ima značilno sončno lego na nekoliko privzdignjenem delu obrnjenem proti zahodu, kjer se že pojavljajo značilnosti kraškega reliefa.

Na ozemlju starodavnega oglejskega patriarha naj bi se na prehodu iz 10. v 11. stoletje izoblikovala slapenska cerkvena skupnost, ki si jo v te kraje s širjenjem krščanstva s strani srednjeveških redovnikov prinesli andeški grofje z Bavarskega. Zgodovinsko jedro Slapa naj bi se oblikovalo s prvimi šestimi kmetijami, ki jih je v letu 1223 daroval istrski mejni grof Henrik Adeški.

S prihodom redovnikov na Slap naj bi v 13. stoletju zrasla tudi prva sakralna stavba, o čemer pričajo ostanki kapelice pod tlakom prezbiterja v slapenski cerkvi. Navzočnost redovnikov na Slapu v 13. stoletju se prepleta tudi z domeno, da so tu prebivali meniški vitezi, ki naj bi ustanovili prvo cerkveno postojanko. Prva pisna pričevanja o obstoju sakralne stavbe – cerkve na Slapu pa obstajajo iz 14. stoletja. Cerkev sv. Matije v današnji obliki je s prezbitერიjem obrnjena proti trgu, v rahlem odklonu od osi vzhod – zahod.

Na južni strani cerkve na Slapu stoji grad, ki naj bi ga po nekaterih podatkih leta 1220 sezidali malteški vitezi, potem pa je pripadal raznim lastnikom, v 19. stoletju grofu Karlu Lanthieriju, ki ga je leta 1873 odstopil kranjski deželni za deželno sadjarsko in vinarsko šolo, ki se je kasneje preselila na Grm pri Novem mestu. Med prvo svetovno vojno je grad kupil Rudolf Ferjančič in v lasti družine Ferjančič je grad še danes.

Iz opisanih virov je mogoče sklepati, da se je na kraju trga, ki je bil obravnavan v projektu obnove, začela razvijati vas Slap in zato govorimo o zgodovinskem jedru vasi.

Vas Slap je skozi svojo bogato zgodovino doživljala veliko sprememb in preureditev, kar s odraža tudi na objektih na trgu zgodovinskega jedra. Na trg se priključujejo tri vaše ulice, prva iz vzhodne strani iz smeri prihoda v vas, oziroma iz smeri dovozne ceste na Slap, ta se preko trga nadaljuje v ulico, ki vodi mimo cerkve sv. Matije do pokopališča, ki se nahaja na severozahodu vasi. S trga se proti jugu odcepi še ena vaška ulica, mimo

stare šole, in se od tam nadaljuje proti jugu in proti zahodu.

Skozi zgodovino je imelo to jedro vasi veliko različnih funkcij, ki so izhajale iz dejavnosti cerkve, gradu in šole in je v zvezi z njihovimi potrebami vedno pomenil osrednji prostor za zbiranje in povezovanje prebivalcev vasi, pa naj je šlo za vesele ali žalostne dogodke. Kot zgodovinski opomnik na severozahodnem roba trga še danes stoji tudi nagovorni kamen. Največ pa se je najbrž dogajalo na tem trgu v zvezi z bogato zgodovine šolskega objekta in graščine.

Slapenci so upravičeno ponosni na svojo bogato zgodovinsko in kulturno dediščino.

Tudi danes je ta trg prostor, kjer se Slapenci zberejo ob različnih dejavnostih, pa naj gre za nedeljsko mašo, pogreb ali sestanek krajevnih skupnosti.

Do realizacije ureditve tega trga je prišlo tudi zaradi močne volje Slapencev, da bi z ureditvijo trga dobili urejen prostor, ki bi odražal njihovo povezanost s preteklostjo, iz katere izhaja življenje njihove vasi in bogati tudi njeno sedanost.

Do realizacije v taki kvaliteti, kot je bila izvedena, je prišlo zaradi poslušanja in prizadevanja Občine Vipava za izkoriščenje za to namenjenih evropskih sredstev.

Trg nima značilne oblike, daje pa vtis kvadrata, katerega center je po shemi poti po trgu premaknjen proti severovzhodu. Tak osnovni vtis, ki ga daje ta trg je bil podlaga za zasnovu

tlakovanja, s katerim smo poudarili predvsem zgodovinski pomen tega jedra. Osnovna ideja oblikovanja tlaka je zasnovana zelo enostavno. Oblika trga je kvadrat, v njega pa umeščen krog, ki predstavlja jedro. Lokacijo centra kroga določajo poti iz smeri vseh vaških ulic, po katerih Slapenci prihajajo na trg.

Osnovni kvadrat je tlakovan z avtohtonim svetlo sivim kraškim kamenjem in je obrobjen s temnejšo tanjšo črto, da kvadrat izstopa od ostalih površin nepravilnih oblik, ki se na kvadrat priključijo. V kvadrat je postavljen center kroga, ki prestavlja jedro. Poti, po katerih se pride na trg, so simbolično poudarjene s potkami iz okroglega rečnega kamna t.i. 'mačjih glav'. Te poti se prepletajo skozi zunanjo linijo kroga in obkrožijo notranje manjše jedro, ki simbolizira skupnost in zgodovinski začetek bivanja na Slapu.

Za tlakovanje je bil uporabljen kamen avtohtone kraško primorske kvalitete - svetlejši repen in temnejši peščenjak.

Vhodi v objekte in domačije so poudarjeni s predpražniki iz žlebičnega peščenjaka.

Na trg so postavljeni tudi urbani elementi - oglasnik, štiri klopi in koši za odpadke.

Pomembni objekti ob trgu so označeni s tablicami, ki bodo njihov pomen in zgodovino povedali tudi turistom in drugim obiskovalcem.

Povzeto po govoru
Nade Gomilšek Curk na otvoritvi

Rimska taverna »pri Mrzli reki«

V času med 19. novembrom in 5. decembrom vas KID Teodozij vabi v

RIMSKO TAVERNO »PRI MRZLI REKI«,

ki bo za ljubitelje domače glasbe, vrhunske kapljice, vipavskih dobrot in dobre družbe

odprta ob koncih tedna (petek, sobota in nedelja).

Vabljeni v pravo rimsko taverno na glavni trg v Vipavi!

Info: info@teodozij.si

Kam za martinovo?

PETEK, 11. 11. 2011:

Od 18. ure dalje ste vabljeni na martinovanje na izletniško kmetijo Majerija, Slap pri Vipavi. Za martinovo pojedino vam bodo pripravili 6 izvrstnih jedi, degustacija mladega roseja iz vinske kleti Štokelj. Vabljeni v prijetno domačo družbo!

Informacije in rezervacije: 041 405 903 ali e - pošta: info@majerija.si

PETEK, 11. IN SOBOTA, 12. 11. 2011: Martinovanje v Restavraciji Vipavski hram bo potekalo kar dva dni. Od 18. ure dalje se boste lahko poveselili in zaplesali ob domači glasbi v živo. Za vas so pripravili bogat martinov menu. Informacije in rezervacije: 040 238 724 (Jernej), 040 438 307 (Borut) ali e-pošta: vipavskihram@gmail.com

OD PETKA, 11. DO NEDELJE 20. 11. 2011:

Za martinov konec tedna bo odprta Osmica na kmetiji Ferjančič, Gradišče pri Vipavi. Poleg odličnih vin vas bodo postregli z domačo hrano kot so klobase, prata, kislo zelje, krompir, pršut in sir. Za sladico si privoščite domače štruklje.

Informacije in rezervacije: 031 892 585 (Boris), e-pošta: osmica.ferjancic@gmail.com

SOBOTA, 12. 11. 2011:

V večernih urah vas društvo Zdravljica iz Lozic vabi na tradicionalno martinovanje. Po kulturnem programu sledi degustacija loziških vin in ples s glasbo v živo. Več informacij na: ana.lipovz@siol.net

SOBOTA, 12. IN NEDELJA 13. 11. 2011:

Člani Vinarsko turističnega društva Vrhpolje pri Vipavi bomo tudi letos odprli svoje hrame v programu od Martina do Božiča.

Vinarsko turistično društvo Vrhpolje organizira tradicionalno martinovanje v soboto, dne 12. 11. 2011.

Ob 15. uri blagoslov vina pred cerkvijo ob štirni, s kratkim kulturnim programom.

Sodeluje domača pihalna godba Vrhpolje, prikaz prevoza vina s konjsko vprego.

Sledi obisk osmih hramov vinarjev:

- Mežnarjeva kmetija, Vrhpolje 26, tel.: 05 36 65 453, 041 363 026

- Kmetija Žvokelj, Vrhpolje 7, tel.: 05 36 65 658, 041 320 921
- Vina Krapež, Vrhpolje 95, tel.: 05 36 87 110, 040 219 500
- Kmetija Tomažič, Vrhpolje 77, tel.: 05 36 65 318, 041 707 534
- Nafa, Vrhpolje 1, mobi: 031 308 473
- Vina Monvi, Duplje 31, tel.: 05 36 85 130, 041 670 368
- Vino Organist, Vrhpolje 8, tel.: 031 425 154
- Družina Nusdorfer, Duplje 1/a, mobi: 041 485 056

V vsakem hramu degustacija vin in prostrežba z dobrotami kmetije.

Novost v letošnjem letu je degustacija stekleničenih vin članov društva v novih prostorih društva, ob gasilskem domu.

V soboto 12. 11. 2011, od 17 do 21 ure in nedeljo, 13. 11. 2011, od 11. do 17. ure vodena degustacija stekleničenih vin članov društva.

Za obisk hramov je vstopnina kozarec za degustacijo. Za skupine je zaželen predhodna najava g. Tomažiču na tel: 041 707 534

Informacije o prireditvi: Branko 041 707 534 in Martin 040 219 500

Vipavska trgatav 2011

Lea Mlečnik je nova vipavska vinska kraljica

Za nami je še ena Vipavska trgatav, ki se v Vipavi in bližnji okolici odvija že več kot štiri desetletja. Drugo leto zapored je bila organizacija prireditve v rokah Turističnega društva Lanthieri iz Vipave, katerega člani so predvsem mladi iz Vipave in okolice, ki se zavedajo pomembnosti in tradicije Vipavske trgatave. Sončno vreme in pester program sta privabila obiskovalce od blizu in daleč.

V soboto, 10. septembra, je v prostorih Vinoteke Vipava potekala delavnica 'Osnove degustiranja' - vodil jo je dolgoletni upravitelj Vinoteke Brda in vinski poznavalec Toni Gomišček. Udeleženci delavnice so na zanimiv in poučen način spoznali, kako se pravilno degustira posamezna vina.

Sobotno dopoldne in popoldne je bilo namenjeno za različna športna tekmovanja (kolesarska dirka na Nanos, nogometna tekma, tekmovanje v balinanju in balvanskem plezanju). V soboto zvečer so na svoj račun prišli mladina in mladi po srcu. DJ Lovro je obiskovalce zabaval pozno v noč, nastopili so skupina Avioni in Edition 5, gostje večera pa so bili Pop design in član skupine legendarnih Novih Fosilov Vladimir Kočiš - Zec.

V nedeljo je pred občinsko stavbo potekala kmečka tržnica, na kateri je svoje izdelke in pridelke ponujalo preko 30 ponudnikov, ki so ponuja-

mače marmelade, zeliščne sirupe ter raznovrstne rokodelske izdelke.

sv. Štefan v povorki vovoz prikazalo običaje in navade, ki se odvijajo v času trgatave. Sveže potrgano grozdje so zmleli v mlinu na vozu, nato pa stresli v prešo, izpod katere je pritekla sladka mošt, ki je napovedal dobro letino na Vipavskem. Na glavnem prireditvenem odru je bil v družbi vinskih vitevov mošt blagoslovljen.

Nedelja je tradicionalno rezervirana za nastop znanih narodnozabavnih skupin. Letos sta nastopili skupini Amor in Modrijani.

Letošnja Vipavska trgatav se je zaključila z velikim ognjemetom, ki je v jasni noči zablestel in hkrati povabil obiskovalce na svidenje prihodnje leto!

MH in UG, TRG Vipava

Novost letošnje prireditve so bile različne strokovne delavnice in okrogla miza, za izvedbo katerih je poskrbel Center za razvoj podeželja TRG Vipava. V četrtek, 8. septembra, smo pripravili strokovno delavnico 'Inovativnost v vipavski kuhinji', ki jo je vodil Matej Tomažič z izletniške kmetije Majerija na Slapu. Prisotni so bili poleg zanimivega predavanja deležni tudi degustacije vipavskih jedi, ki so jih dopolnjevala vrhunska avtohtona vipavska vina.

V petek, 9. septembra, so v prostorih Trsničarske zadruge Vrhpolje odprli razstavo grozdja, kjer si je bilo moč ogledati več kot 200 različnih sort grozdja. Zatem je v Vinoteki Vipava potekala okrogla miza 'Vipavske dobrote, danes - jutri', katere so se udeležili pomembni predstavniki iz vinogradniškega, vinarskega ter živilskega področja.

Le nekaj korakov stran, na Trgu Pavla Rušta, so za ogretje ozračja poskrbeli Tamburjaši, sledil je koncert Klape Kumpanji iz Korčule.

li domači sir, salame, med, grozdje, oljčno olje, pekovsko pecivo, do-

Na glavnem prireditvenem odru je nastopila domača plesna skupina iz plesnega centra ADC. V parku pred Lanthierijevim dvorcem so najmlajši uživali v otroškem živžavu in nastopu klovne ter mladimi plesalci ADC-ja.

Od tu se je iz treh kotličkov širil mamljiv vonj po vipavski joti. Vipavski hram in Majerija sta joto kuhala iz kislega zelja, Planinske gospodinje pa iz kisle repe. Obiskovalci so vipavsko joto lahko brezplačno degustirali.

Pred Vinoteko Vipava so obiskovalci degustirali vina iz Vinske kleti Jurija Žorža in Vinske kleti Urbana Petriča iz Slapa ter vina Visoke šole za vinogradništvo in vinarstvo Univerze iz Nove Gorice.

Pihalna godba iz Vrhpolja je nanzanjala prihod vinskih kraljic iz različnih koncev Slovenije, ki so se že cel dan mudile po Vipavski dolini in čakala na kronanje nove Vipavske vinske kraljice za leto 2011. Vipavska vinska kraljica Tina Trbižan je svojo krono predala novi Vipavski vinski kraljici Lei Mlečnik iz Bukovice, ki bo zastopala in promovirala vinorodno Vipavsko dolino do naslednje Vipavske trgatave.

Zrelo grozdje pinele in zelena, ki rasteta na Glavnem trgu, so potrgale pridne roke Vipavske vinske kraljice, nato pa je Konjensko društvo

Vipavske dobrote, danes - jutri

V okviru prireditve Vipavska trgatav je potekala okrogla miza z naslovom »Vipavske dobrote, danes - jutri«, na kateri so sodelovali mag. Tanja Strniša, državna sekretarka na Ministrstvu za kmetijstvo, dr. Aleš Kuhar, docent na Biotehniški fakulteti, Univerza v Ljubljani, ga. Andreja Škvarč, vodja Seleksijsko trsničarskega središča Vrhpolje, KGZS - Zavod Nova Gorica, g. Joško Ambrožič, direktor AGROIND VIPAVA 1894 Vipava d.d., ter g. Boris Jež, direktor GIZ Mesne industrije Slovenije, ki je tudi vodil okroglo mizo.

Udeleženci so razpravljali o stanju kmetijstva v Vipavski dolini. Vipavska dolina daje visokokakovostne pridelke, od vrhunskih vin (posebej še vina avtohtonih sort), bogatih mesnin, mlečnih izdelkov (nanoški

sir) in ostalih dobrot. Kako ohraniti in ponuditi potrošniku domače vipavske dobrote? Sodelujoči na okrogli mizi so izpostavili, da je na Vipavskem potreben nosilec razvoja. Pridelovalci morajo nujno »stopiti skupaj« in se povezati, da bodo potrošniku laže ponudili visokokvalitetne in zdrave pridelke in s tem tudi dvignili raven samooskrbe v dolini. Prav tako pa je dobro, da se domači potrošnik zaveda pozitivnih vplivov rabe domačih pridelkov tako na njegovo zdravje kot na domače gospodarstvo. Mag. Strniša je izpostavila pomen shem kakovosti, ki omogočajo zaščito kmetijskih pridelkov oz. živil. Udeleženci so razpravljali še o ideji konzorcija Vipavska dolina, ki bi povezoval akterje s področja kmetijstva in turizma v dolini.

UG, TRG Vipava

Medgeneracijski skupnostni center v Vipavi?

Skupnostni centri v zadnjih letih omogočajo najpogostejši način druženja in skupnega ustvarjanja v lokalnih skupnostih. Praviloma združujejo več dejavnosti: nudijo prostor za razvoj kulturnih in rekreacijskih aktivnosti prebivalcem lokalne skupnosti, omogočajo pa tudi vzpostavitev pogojev za medgeneracijsko sodelovanje. Medgeneracijsko sodelovanje je danes postalo del vsakodnevnega medijskega, strokovnega in laičnega diskurza, nedvoumni dokaz o pomembnosti sodelovanja med generacijami pa je poleg demografskih sprememb gospodarska kriza, v kateri posamezniki iščejo različne načine sodelovanja in povezovanja znotraj skupnosti, ki jim pomagajo identificirati skupne vrednote. Tako države kot lokalne skupnosti povsod po Evropi medgeneracijsko sodelovanje prepoznajo kot del skupnega vrednostnega sistema, medgeneracijski skupnostni centri pa postajajo pomemben del sodobnih lokalnih skupnosti.

Hiša Sadeži družbe

V okviru nevladne organizacije Slovenska filantropija že tretje leto izvajamo projekt Hiša Sadeži družbe v Murski Soboti. Gre za prvi medgeneracijski center pri nas, ki je narejen po zgledu drugih držav. Poimenovali smo ga Hiša Sadeži družbe, ker smo že z imenom želeli povedati, da smo »Sadeži družbe ... vsi, eni bolj zreli, drugi še zeleni. Ampak vsi enako pomembni za ustvarjanje družbe in življenja v njej.«

Prostori skupnostnega centra morajo biti opremljeni tako, da se lahko v njih izvajajo različne delavnice: učna kuhinja, računalniška delavnica, ponekod so zelo obiskane ustvarjalnice – delavnice, ki nudijo prostor

za različne kreativne tehnike (glina, papir, slama...), v nekaterih centrih je aktualen otroški kotic, spet drugje šivajo obleke za gledališko skupino, ki deluje v centru ... Koncept je odvisen od lokalnih prebivalcev oziroma tistih, ki se v dejavnosti centra aktivno vključujejo. Opremljene delavnice omogočajo prenos formalnih in neformalnih znanj, kot na primer:

osnovnošolec starejše uči uporabe interneta, starejši mlajšemu nudi učno pomoč, na kuharski delavnici starejši mlajše učijo o pripravi tradicionalne hrane, mlajši za starejše pripravijo glasbeno delavnico ... Ljudje pogosto nimajo priložnosti, da bi pokazali svoja znanja in jih prenesli na koga drugega, zato jim skupnostni centri nudijo prostor za tovrstno druženje.

Posamezniki se v aktivnosti vključujejo prostovoljno, kar je pozitivno tako za njih, ker prispeva k širjenju socialnih mrež in zmanjšuje osamljenost ljudi, kot za širšo lokalno skupnost, kjer se prostovoljsko delo vzpostavlja in priznava kot vredno-

ta. Vzpostavitev medgeneracijskega skupnostnega centra v Vipavi bi lahko bil odgovor na reševanje pomanjkanja stikov med generacijami, kar je izjemno pomembno za prenos kulturnih in etičnih vrednot iz generacije v generacijo in za krepitev medsebojnega spoštovanja generacij.

Možnosti za medgeneracijski center v Vipavi

Pred poletjem smo med vipavskimi prebivalci izvedli kratko anketo, kjer smo ljudi povprašali ali se jim zdi skupnostni center v Vipavi potreben in ali bi se aktivnosti v centru tudi sami udeležili. 93 % ljudi v Vipavi je bilo mnenja, da tak center potrebujejo in bi se aktivnosti udeležili tudi sami. Ljudje si najbolj želijo kuharskih delavnic, delavnic ročnih spretnosti, računalniških delavnic ali tečajev, organiziranih izletov, prostora za izvajanje učne pomoči ter brezplačen dostop do interneta oz. uporaba računalnika. Podatki, ki smo jih dobili s pomočjo teh vprašalnikov, so dovolj konkretni, da bi lahko medgeneracijski skupnostni center v Vipavi zaživel.

Prav tako smo po pogovorih z občino ugotovili, da za uresničitev ideje medgeneracijskega skupnostnega centra ne bi bilo potrebno graditi novih objektov, saj bi v prihodnjem letu občina Vipava lahko ponudila prostore. Na starem trgu Pavla Rušta je 'stara osnovna šola', katere prostori so trenutno namenjeni knjižnici, glasbeni šoli ter različnim društvom. Lokacija je idealna, ker je v središču mesta in v bližini doma starejših občanov ter šole in vrtca. Glede na to da gre za staro osnovno šolo so prostori primerni za takšen center, saj je bil že v preteklosti njihov namen povezovanje in izobraževanje ljudi. Prostore bi lahko s prostovoljskimi močmi obnovili in s pomočjo donacij iz lokalne skupnosti opremlili. Lokalni prebivalci bi se tako že v samem začetku vzpostavljanja medgeneracijskega skupnostnega centra aktivno vključili in sooblikovali vsebine, glede na njihove potrebe. S podporo občine in drugih lokalnih organizacij, z malo sreče in veliko prostovoljske volje, bi lahko center odprli jeseni prihodnje leto. Bolj primerne trenutka, kot je otvoritev centra prihodnje leto ni, saj je ravno leto 2012 Evropsko leto aktivnega staranja in medgeneracijske solidarnosti.

Barbara Goričan, Slovenska filantropija
Dejan Štemberger

Čebelarstvo kot dodatna turistična ponudba občine Vipava

Čebelarstvo dejavnost v Občinah Vipava in Ajdovščina povezuje Čebelarstvo Ajdovščina, ki združuje več kot 140 čebelarjev na tem območju. Aktivni član društva je tudi Anton Sušl, ki ima na tem področju bogate 15 letne izkušnje, obenem pa je tudi čebelarški preglednik in uradni preizkuševalac medu.

lične turistične agencije, ki že aktivno vključujejo čebelarstvo kot dodatno turistično ponudbo in svoje turistične pakete.

Po besedah Antona Sušla ima področje zgornje Vipavske doline potencial za razvoj tovrstne dejavnosti, saj je za ureditev čebelarstva učnih poti na našem območju veliko. Pod vasico Slap se ob potoku Močilnik nahajajo različne medovite rastline kot je vrba, javor, lipa in akacija ter robida. Zaradi bližine glavne cestne povezave je dostopnost z avtobusom enostavna, obenem pa je zaradi nezahtevnega terena primerna tudi za starejše ali mlajše obiskovalce. To območje nudi idealne pogoje za vzpostavitev čebelarstva učne poti, ki naj obsega ustrezno označene medovite rastline in drevesa, učni čebelnjak in nenazadnje prostor za degustacijo in prodajo medu in izdelkov iz medu.

Tovrstne učne poti so namenjene za mlajše (osnovne in srednje šole), saj poučijo otroke o pomembnosti čebele, ki skrbi za ravnovesje v naravi. Poleg teh je čebelarstvo učna pot zanimiva za upokojece, ki se največkrat odpravijo na enodnevne izlete po Sloveniji ter tudi ciljne skupine kot so čebelarji, sadjarji ...

Verjamemo, da je čebelarstvo dejavnost v Vipavski dolini zanimiva kot dodatna turistična ponudba in je čebelarstvo še neizkoriščen potencial za razvoj čebelarstva turizma.

MH, TRG Vipava

V Centru za razvoj podeželja TRG Vipava načrtujemo povezati in vpeljati čebelarstvo dejavnost v turizem kot zanimivo dodatno turistično ponudbo, ki bo temeljila na doživetju, izobraževanju in ekološkemu osveščanju različnih generacij.

V več delih Slovenije je ponudba čebelarjev že aktivno povezana s turistično ponudbo kraja preko urejenih čebelarstva učnih poti ipd., v Prekmurju se nahaja celo čebelarstvo ekološka kmetija z imenom Čebelji gradič, ki svojim gostom poleg čebelarstva doživetja ponujajo tudi možnost nastanitve v 4 apartmajih. Pomena edinstvene slovenske čebelarstva ponudbe se zavedajo tudi raz-

NAŠI VEČERI

Ob 20-letnici Škofijske gimnazije Vipava in 60-letnici Malega semenišča Vipava

vabljeni na večere z nekdanjimi dijakinjami in dijaki obeh ustanov.

V sredo, 26. oktobra 2011, ob 19.30
bo z nami

Tibor Doles.

V avditoriju ŠGV bo predstavil svoje delo na področju genskega inženiringa.

Na Škofijski gimnaziji se dogaja

Prvi jesenski ponedeljek je bil na ŠGV poseben dan. V dopoldanskem času so 'spregovorili jeziki', saj smo, na pobudo aktiva profesorice tujih jezikov, na nekoliko drugačen način obeležili že 10. Evropski dan jezikov. Zvečer pa smo v avditoriju gimnazije prisluhnili Benjaminu Tomažiču – prostovoljcu leta 2010, našemu bivšemu dijaku, ki je bil gost Naših večerov, že drugega tovrstnega druženja v sklopu prireditve ob 20. letnici ŠGV.

Obeležitev letošnjega Dneva jezikov je bila spodbujena z namenom, da bi dijaki spoznali in vsaj za trenutek doživeli situacijo v tuji deželi, ko lahko ostanejo 'brez besed', ker ne znajo jezika. Dijaki ŠGV so za trenutek morda res ostali brez besed, nikakor pa ne brez idej, kar samo kaže na to, kako so se zmožni znajti v življenju. Dijakinja Teja Rosa je po zaključku dopoldanskega dogajanja na šoli zapisala: »Jezik je temeljno sredstvo sporazumevanja. Po vsem svetu najdemo na stotine jezikov in ljudje v njih govorimo, beremo, razmišljamo ter se v besedi izražamo na najrazličnejše načine. Vsak jezik je edinstven, ne glede na to, ali ga govori milijon ljudi ali zgolj peščica. Vseh dvanajst razredov je tako pripravilo plakat in videoposnetek v izbranem jeziku, in sicer v jeziku, ki ga pri nas redkeje slišimo in se ga ne učimo. Naš razred je predstavil švedščino in nepozabno pesem skupine ABBA – Honey, honey, slišali pa smo vse od arabščine do jezika gluhonemih. Skozi obilje smeha, ko smo poslušali jezike, ki jih na naši šoli nismo vajeni, smo prejeli najbrž najpomembnejše sporočilo ... Obstaja ogromno jezikov. A vendar

čisto vsak izmed nas razume najpreprostejši in najdragocenejši jezik – jezik ljubezni.«

In o jeziku ljubezni je govoril tudi naš septembrski večerni gost, Benjamin Tomažič. "Ko delimo ljubezen, najbolj bogatimo sami sebe," je večkrat poudaril Benjamin, ki je bil že trikrat na drugih celinah – v Peruju, v Burundiju v Afriki in na Tajskem – kamor je odhajal z iskreno željo v srcu, pokazati zlasti pomoči potrebnim otrokom in mladim, da je njihovo življenje vredno. Pravi, da se je njegovo prostovoljstvo začelo po naključju, ker je poslušal hrepenenje v svojem srcu in ga, po zgledu sv. Frančiška, vzel zares. Je naključje tudi to, da se je marsikdaj znašel v situaciji, v kakršno so bili umetno postavljeni tudi naši dijaki ob Dnevu jezikov, ko mu jezik ni pomagal vzpostaviti prvega stika z ljudmi iz tuje dežele in je moral uporabiti svojo domišljijo? In jo je, stik je vzpostavil skozi igro, med katero se je lahko naučil prvih besed. Mladenci s Ceste, ki je tik pred diplomo iz matematike, verjame, da je Božji otrok in zase pravi, da je po srcu animator, da je tisti, ki navdušuje, spodbuja, poživlja. Slednje je prisotnim na večeru z naslovom Na

mladih svet stoji ... ali pada? več kot dokazal. Spodbudil nas je k razmisleku o tem pomembnem vprašanju in odhajali smo z upanjem v srcu, da lahko skupna pozitivna misel in vera v to, da so mladi dobri in usmerjeni v pravo smer, svet resnično spreminja na bolje. Konec koncev ima lepa misel, ki jo ubesedimo, moč priklicati nasmeh na obraz, prižgati upanje v očeh in omiliti bolečino bližnjega.

Irena Krapš Vodopivec

Bogatili so izkušnje in širili spoznanja o delu na kmetiji

Pikapolonice ličkale

V vrtcu v Lokavcu, ki je oddelek Otroškega vrtca Ajdovščina, so se otroci v skupini Pikapolonice skupaj s starši preizkusili v ličkanju koruze, na kmetiji Črneljevih v zaselku Gorenje.

V vrtcu v Lokavcu, ki je oddelek Otroškega vrtca Ajdovščina, so se otroci v skupini Pikapolonice skupaj s starši preizku-

sili v ličkanju koruze, na kmetiji Črneljevih v zaselku Gorenje.

Letošnje leto nam narava ponuja obilo lepega in toplega vreme-

na. Tako prehitava zorenje sadja in poljskih pridelkov, temu sledijo tudi kmečki običaji, ki se običajno opravljajo mesec kasneje. Prav tako je z obiranjem in ličkanjem koruze. Otroci si pogosto ogledujejo strojno pobiranje koruze, ročno delo je že skoraj pozabljeno ...

Ko so pred nekaj dnevi vzgojiteljice odpeljale otroke na njivo, kjer so opazovali strojno požeto koruso in uživali ob pobiranju ostankov ličkanja in nekaj izgubljenih storžev, jih je prav ta spontana otroška radovednost spodbudila k organizaciji ogleda kmetije.

Zbrali so se v četrtek, 29. septembra pred Gostilno na Brodu, nato pa peš krenili proti zaselku Gorenje. Prijazni gostitelji na kmetiji Črneljevih so jim pripravili pravi kmečki praznik.

Takoj ob prihodu na kmetijo so se 'mali delavci' zapodili v delo, da starši skoraj niso mogli zraven. Bolj kot se je manjšal kup koruze, bližje so bili skriteму zakladu. Navdušenje je bilo nepopisno. Ob tem so tudi zapeli in zaplesali. Ker kmetija ponuja

Radijska orientacija ob Črnem morju

Ali tudi vi včasih pomislite, kako bi se s pomočjo zemljevida lahko čim hitreje orientirali na neznanem terenu? Na osnovni šoli Dobravlje se s to večino srečajo učenci, ki so vključeni v krožek radijske orientacije – ARG.

To je posebna oblika orientacije, ki jo enostavneje poimenujemo tudi lov na lisice.

Kontrolne točke je treba poiskati s pomočjo posebnih sprejemnikov radijskih signalov, ki jih oddajajo skriti oddajniki, imenovani tudi 'lisice'.

Na osnovni šoli Dobravlje že vrsto let vključujemo to dejavnost med izvenšolske dejavnosti. Gre za dejansko zelo zahtevno aktivnost, ki predstavlja dodatni izziv za učence, ki se odločijo za sodelovanje v krožku ARG – lov na lisice. Kar nekaj je naših bivših učencev, ki jih je radijska orientacija navdušila v času osnovnega šolanja, tako da so na tem področju ostali aktivni tudi po odhodu s šole in še vedno tekmujejo v okviru Radio kluba Ajdovščina.

Z vztrajnim delom in na različnih tekmovanjih pridobljenimi izkušnjami so bili letos mladi radioamaterji Radio kluba Ajdovščina najboljši v Sloveniji, zato so se uvrstili na mladinsko evropsko prvenstvo. Med najboljšimi so bili prav učenci naše šole. V kategoriji do 14. leta starosti je prvo mesto dosegla Kaja Bratina, učenca 8. razreda, v kategoriji do 16. leta pa so najboljši v Sloveniji Primož Vipotnik in Ana Čufer, učenca 9. razreda, ter naši bivši učenki Maruša Štokelj in Jerneja Samec.

Od 16. do 20. junija je v Bolgariji potekalo mladinsko evropsko prvenstvo v radijski orientaciji. Skoraj sto mladih tekmovalcev iz različnih evropskih držav se je pomerilo v dveh starostnih skupinah. Večina teh reprezentanc je bila na pripravah v Bolgariji že teden dni pred uradnim prvenstvom. Takega treninga si naša reprezentanca ni mogla privoščiti, vendar so bili naši predstavniki kljub temu zelo dobri. Najboljšo uvrstitev je s petim mestom dosegla Kaja Bratina, Ana Čufer je bila sedma, Maruša Štokelj pa enajsta. Ekipno so se dekleta uvrstila na visoko – četrto mesto na KV področju.

Ob povratku domov je tekel klepet o dolgi vožnji z vlakom, o druženju z evropskimi vrstniki, o bogatih vtisih in novih, dragocenih izkušnjah ter seveda o visokih uvrstitvah, ki so jih, kljub skromnejšim razmeram, dosegli naši tekmovalci.

Udeležba na mednarodnem tekmovanju je povezana z zelo velikimi stroški, ki bi jih starši zmogli le s težavo. Za finančno pomoč se zahvaljujemo g. županu, OŠ Dobravlje, Radio klubu Ajdovščina in podjetju Instalacije Furlan.

Stanko Čufer, mentor ARG dejavnosti na OŠ Dobravlje

še marsikaj zanimivega, so si otroci ogledali še domače živali in pomagali gospodinjji Alenki pobirati jajčka v kurniku.

Po 'napornem' delu je sledila prava kmečka pojedina: polenta z ocvirki in kislim mlekom. Pa ne le to, gostitelji so imeli na zalogi še grozdje, pečivo, domač kruh, mesnine ... hmm!

Ob tako številnih in pestrih dejavnostih je čas zelo hitro minil in zu-

naj se je že stemnilo. Zahvalili smo se prijaznim članom družine Lokar, še posebej gospodinjji Alenki za res prisrčen sprejem, in se odpravili proti zaselku Brod. Tudi pot nazaj bo ostala za otroke nepozabna. Ob prižganih baterijskih svetilkah in opremi odsevnih trakov in jopičev je karavana 'kresnič' prispela na parkirišče, ko je bila že trdna tema.

B. D.

Eva Irgl, poslanka SDS

Pismo iz parlamenta

Podtikanja, da smo vsi v politiki skorumpirani, tudi ne držijo. Je pa res, da je morala zaradi korupcije v primeru Nacionalnega preiskovalnega urada odstopiti notranja ministrica Katarina Kresal, ki pa je svojo politiko gradila prav na pravni državi ter boju proti korupciji.

Venomer se tudi ponavlja, da je Janez Janša tisti, ki naj bi v Sloveniji ustvaril tajkune. Vendar pa sama ne poznam nobenega tajkuna, ki bi bil član stranke SDS. Je pa res, da je tranzicijska levica omogočala ošabno plenjenje brez kančka slabe vesti vse od osamosvojitve naprej.

Ker je vladajoča politika s svojim načinom vladanja popolnoma razočarala državljanke in državljane ter državo pripeljala celo do točke, ko se pospešeno približujemo grškemu scenariju, je potrebno napake te vlade relativizirati in zato celotno politiko označiti kot slabo in umazano. V ta namen se v javnost že nekaj časa lansira teza, da smo v politiki vsi enaki. Enako nepošteni, enako koruptivni, enako prepredeni z mrežami in lobiji, kot izvoljeni poslanci pa da imamo samo privilegije. Takšne manipulacije, da smo vsi enaki, se sprožajo zato, da se s tem znižuje zaupanje ljudi v stranke. Tudi vsa nova politična gibanja so zgolj produkt te iste manipulacije. Jasno je, da tako kot v ostalih poklicih tudi v politiki nismo vsi enaki. Tako kot tudi nismo vsi Jureti Jankoviči, ki lahko v enem dnevu zapravijo več kot letno plačo običajnega Slovenca.

Se pa tudi že vse od takrat načrtno seje sovraštvo proti desnici, predvsem proti Janezu Janši. Prav neverjetno, koliko sovražnega in pritlehnega govora premorejo posamezniki različnih profilov in znanj, ko je potrebno zlivati gnojnico po Janezu Janši. Seveda pa jim mediji velikodušno dajejo prostor za manipulacije z volivci. Vendar vsa ta bojna ofenziva kaže le eno. Da je strah pred Janšo neverjeten in edini volilni program tistih, ki nimajo nikakršnih vsebinskih rešitev za izhod iz finančne in gospodarske krize.

Skratka, še enkrat, v politiki nismo vsi enaki in tudi politika ni vsa enaka. Potrebno pa je končno presekat s starimi praksami, ki uničujejo pravno in socialno državo ter ponovno vzpostaviti zaupanje vanjo in v njene institucije.

Mitja Tripkovič, svetnik SD v OS Ajdovščina

Previdno skozi gozd

Zadnje čase kaže gospodarska svetovna kriza vedno manj prijazne obraze. Grški državni uslužbenci so tako 29.9.2011 zasedli in blokirali sedeže vseh glavnih ministrstev, med drugim resorjev za finance, razvoj, pravosodje, delo, zdravje, notranje zadeve in kmetijstvo. Preti jim namreč znižanje plač za petino ter odpust 30.000 uradnikov. Cinik bi dejal, da bi jih na ministrstvih lahko mirno pustili za še par mesecev, kakor je v sedemdesetih letih partija pustila študentom zased-

bo ljubljanske filozofske fakultete. Študentje so bili na boljšem – njihovi starši so za čas zasedbe vseeno delali in prejeli plače in ko so se glave shladile, so ročice segle v polne skledje. Grških državnih uradnikov pa po treh mesecih ne bi (bo) čakalo nič. Bivšega delovnega mesta, pisalne mize in izklopljenega računalnika se pač ne da pojesti. Uradniška zasedba torej diši po sodobnem ludizmu. Še posebej zato, ker sami uradniki nove dodane vrednosti ne ustvarjajo. Da je zmanjkalo krompirja v skledah, so krivi tudi sami – še pred novo letino so pomagali pojesti ves lanski krompir. In tedaj do novega krompirja nastopi lakota. Z lakoto pa nastopijo obtožbe, kdo je kriv za prazno skledo – za uradnike gotovo kmetje, ker da niso pridelali dovolj krompirja, za kmete pa uradniki, ki da so preveč pojedli. Nastane spor in družba se razkolje. Pregovorna 'Pahorjeva' socialna povezanost razpade in zdi se, da tedaj nastopi negotovi in konfliktni čas močnejšega.

Eno je gotovo – hitrih in hkrati dobrih rešitev ni. Tako je že Aleksander Veliki leta 333 pr.n.š. pred mestom

Gordi razsekal voz in pravljico osvojil svet, ampak, opozarjam, namesto cele vrvi so ostali razsekani koščki. Če bi imel dovolj potrpljenja, bi poleg sveta imel še najdaljšo vrvo. Hočem reči – na silo se da marsikaj doseči, a pri tem pride tudi do neizogibne, nepotrebne in marsikaj nepopravljive škode.

Pred nami so volitve. Kdor bo obljubljal hitre in dobre rešitve, bo lagal. Skledje so tudi pri nas že napol prazne in reši nas verjetno le to, da bodo kmetje vseeno malo več pridelali ter uradniki manj jemali. Navsezadnje je javni sektor po svoji naravi dober, je servis in humani obraz družbe, brez katerega bi vsaka družba stagnirala. Da zdravnik zdravi in učitelj uči, da geodet izmeri in dacar pošteno odmeri, je verjetno tudi prav. Brez naštetih bi bil naš svet še bolj čudaški, kot je. Ampak tudi kmet in delavec imata samo po dve roki in četudi vstaneta eno uro prej, ima dan zgolj 24 ur. Zato strpno in previdno skozi gozd! Da se ne posuje še tisto, kar imamo.

Dragica Čuk Novak

De mortuis nihil nisi bene

O mrtvih vse najboljše

V moji rojstni vasi ni bilo pogreba brez poslovnega govora. Moj pokojni sosed je bil leta dolgo pisec in bralec teh sestavkov. Nekaj posebnega so bili ti govori in ni se vedno držal reka starih Latinov - O mrtvih vse najboljše. Resnici na ljubo moram napisati, da to pravilo ni bilo kršeno prav na vsakem slovesu od pokojnika, običajno le takrat, ko je pokojnik s svojimi dejanji naredil v družini ali sosaščanom kar nekaj krivic; če je bil jezik pokojnice strupen preko vsake mere; če so bili pogledi v kozarec prepogosti; če je bila lakota po sosedovi zemlji prevelika ... Govorniku ni nihče zameril, niti žalujoči svojci, niti krajani. Le o kakšnem govoru, ki je kršil tisočlet-

tno pravilo, se je malo dlje govorilo in na koncu vedno ugotavljalo, da je bil preminul krajan res prav tak in da je tako res bilo - in po kratkem predahu dodalo: »Bog se usmili njegove duše.«

Zelo redko preberem sestavke z naslovom 'V spomin', tako, bolj iz navade, preletim osmrtnice, rada pa sežem po knjigah, ki so napisane iz neke časovne distance, navedbe v njih potrjene z izjavami verodostojnih prič in dokumenti, obravnavane osebnosti pa ne opisujejo samo s svetle ali temne plati njenega značaja in dejanj, ampak avtorji skušajo čimbolj verodostojno ovrednotiti vzroke in posledice posameznih odločitev ljudi, ki so imeli možnost le - te sprejemati, za državljane posamezne države, tudi moje bivše.

Ker se leta mojega bivanja že krepko stekajo v tretje obdobje, sem se v tem času naučila, da je resnica med drugimi ena izmed zelo teptanih vrednot, obročana in obrnjena, strižena in rezana na koščke, nešteto krat zlorabljena, prilepljena na številne laži, izkoriščana za potrebe in koristi posameznih privilegiranih skupin in na škodo večine.

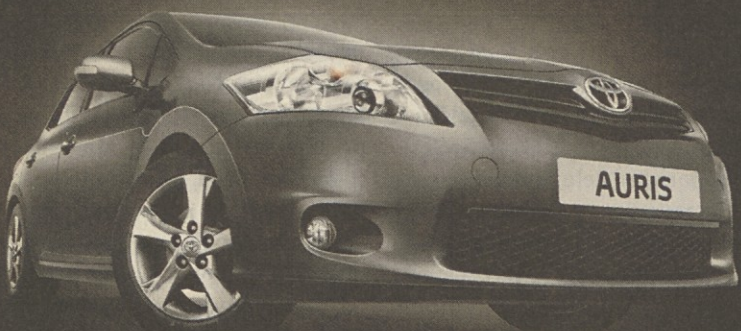
Naj mi ne zamerijo avtorji prispevkov 'V spomin ...', veliko piscev tovrstnih

tekstov pozna pravo mero, pokojnika, ki ne more izraziti svojega strinjanja ali nestrinjanja z napisanim, opisujejo s tisto pravo mero in ne tako, kot je to dolga leta počel moj sosed. Ne maram pa tekstov, v katerih se avtorji trudijo za vsako ceno eno samo dejanje pokojnika, katerega posledice so zame in verjetno še za koga zelo vprašljive, ovrednotiti na način, ki ne ustreza niti dejanju niti človeku.

Nekega dne bo zastalo tudi moje pikro pero, lepo vas prosim, nobenih govorov in nobenih 'V spomin...' - ne bom vas slišala in niti prebrati ne bom mogla prispevka, pohvaliti ali kritizirati avtorja, nimam otrok, ki jim bi to kaj pomenilo - porabite čas, možgane in roke za kaj bolj prijetnega. Bolj prav bo tako.

Na koncu še nekaj besed o pogrebu mojega soseda, govornikov in govorov je bilo kot malo kdaj, že skoraj lokalno tekmovanje v retoriki, ena izmed govornic, ne spominjam se več v imenu katerega društva, je verz Valentina Vodnika »Ne hčere ne sina po meni ne bo, dovolj je spomina me pesmi pojo« pripisala kar Simonu Gregorčiču. Še sreča, da je ni slišal.

Toyota Auris *You*
do 2.200€ prihranka.

Prepusite se njegovemu šarmu!
Auris je zdaj opremljen in dostopen kot že dolgo ne.

Če ste eden redkih, ki jih ne prepriča njegovih 97 kW (132 KS), stavimo na lita platišča, samodejno klimatsko napravo, VSC sistem in 7 varnostnih blazin. In zdaj, ko je vaša racionalna polovica že načeta, vam bomo namignili, da vam bo čustva zanesljivo razveljala prepoznavna oblika dinamičnih linij in iskrive pojavnosti v različnih barvnih odtenkih. Zdjate pa tam. Pred odločitvijo.

Vabljeni v salone Toyota.

Poraba goriva: 3,8 – 6,6 l/100km; emisije CO₂: 89 – 153 g/km

AVTO SELECT
Industrijska cesta 9, Kromberk
Nova Gorica
(05) 330 60 70

Today
Tomorrow
Toyota

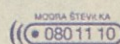
www.toyota.si

VARNO IN UGODNO
Z AS KODO

Zavaruj se HITRO in ENOSTAVNO
na www.adriatic-slovenica.si
in si naklaj
10% POPUST ter dodatne UGODNOSTI!

Na www.adriatic-slovenica.si
odtipkaj svojo AS Kodo iz prijavnice,
morda te čaka POSEBNA NAGRADA!

AdriaticSlovenica AS

Več informacij na vseh poslovnih enotah AS, na www.adriatic-slovenica.si in na modrem telefonu 080 11 10.

Aleksander Lemut

Kocka je padla! Kolonija bomo!

To seveda ni moj umotvor! Trditev je zrasla na 'zelniku' mojega dobrega prijatelja iz prestolnice. Je blizu 'korita', zato mu gre verjeti. Navadnim smrtnikom nam je marsikaj zakrito, velike zgodbe se pišejo skrito, daleč od oči, v ozkih krogih. V krogih posvečenih, ki iz ozadja v resnici vlečejo vse poteze in krojijo naše usode, usode podjetij in tudi usode naše mlade države. In ta kocka je bil, na mojo veliko žalost, naš ajdovski Fructal. Prav ste prebrali. Fructal je bil preizkusni kamen naše moči in odločenosti, da še naprej branimo slovenski 'nacionalni' interes in lastnino v slovenski lasti. Fructal je namreč veliko več, je naš ponos, je naš simbol, je ena naših najbolj prepoznavnih blagovnih znamk. Boj župana Marjana Poljšaka in njegovega svetovalca Petra Velikonja smo seveda vsi spremljali in upali na uspeh. V ozadju pa je bilo na eni strani tehtnice gospodarska ministrica Darja Radič, kmetijski minister Dejan Židan in 'prazen' državni proračun ter na drugi strani tehtnice banke. Fructal je padel! Zmagale so banke! Bančni 'pool' je prevzel dejansko oblast v državi, padel je nacionalni interes in dokončno se je odprla pot, da se slovenska podjetja serijsko razprodajo tujcem.

Nesporno dejstvo je, da se je Slovenija celo desetletje uspešno upirala prodaji in razprodaji svojih podjetij, ki so bila pred razpadom vodilna podjetja nekoč skupne države. Po mojem skromnem mnenju je bil za to zaslužen predvsem dolgoletni predsednik vlade dr. Janez Drnov-

šek. Medtem ko je celotna vzhodna Evropa, po vstopu v EU, v letu ali dveh razprodala vsa podjetja in celoten bančni sektor, smo se pri nas temu uspešno upirali. Bili smo siva lisa na zemljevidu in narejen je bil 'scenarij'. Bančni scenarij! Obramba je začela popuščati že pod vlado Toneta Ropa, dokončno pa je razpadla pod vlado Janeza Janše! Tajkuni namreč niso nastali sami od sebe. So plod blagoslova 'države', ki jim je prodala državne deleže v teh podjetjih. Te odkupe pa so financirali z denarjem, ki so ga banke, še posebno tujce, dobesedno vsiljevale. Vedele so, da nimajo kaj izgubiti! Po prvi varianti bi v nedogled zračunavale obresti, saj je bilo vsem jasno, da glavnice ne bo moč nikoli vrniti. Po drugi varianti pa bi v primeru hujših težav, zaplenile delnice in tako postale tudi pravno formalni lastnik teh 'tajkunskih' podjetij. Zgodilo se je drugo, zgodila se je gospodarska in finančna kriza. Leta 'debelih' krav so bila mimo! Tujce banke so po 'scenariju' začele denar vračati v svoje centrale in slovensko 'finančno' ožilje je presahnilo. Kot bi iz človeškega organizma posrkal vso 'kri'! Delnice na borzi so padle na 'nulo' in predstavljajo danes le še slabo tretjino vrednosti pred krizo. So tako rekoč, zastonj! In prodajajo se in se bodo predvsem našim nekdanjim 'bratom', še posebno prvim sosedom, Hrvatom!

Sedaj se nam maščuje dejstvo, da nismo izkoristili naše edine resne in realne gospodarske priložnosti. Da bi v težkih 'vojnih' razmerah mi pokupili najboljša podjetja in banke 'ranjke' domovine Jugoslavije. Največji krivec je seveda dolgoletni zunanji minister dr. Dimitrij Rupel, ki se je v svoji napihnjenosti in narcisoidnosti izogibal naše nekdanje države, kot 'hudič križa'. Le ameriški diplomatski 'parket' je bil zanj dovolj dober! In priložnosti so splavale po vodi! Kmalu so se razmere spremenile in najprej so iz Slovenije odšle vse multinacionalke. Lepo po vrsti. Ena za drugo, večinoma v Zagreb, od koder sedaj vodijo prodajo tudi za Slovenijo. Nato so se začeli prvi nakupi, padel je še en nekdanji slo-

venski 'nacionalni' ponos, Droga - Kolinska! Verjetno je to najlepši primer, kaj se zgodi, ko človeku oblast povsem zamegli glavo in je prepričan v svoje nadnaravne sposobnosti na vseh področjih, od obrambe, evropskih zadev do gospodarstva. Da, gre za 'marksista' Igorja Bavčarja. Droga - Kolinsko je kupila hrvaška Atlantik grupa, ki v Sloveniji distribuira tudi proizvode Kinder in Ferrero. In sedaj nagradno vprašanje. Kdo bo odplačal najete kredite za kupnino? Slovenski potrošnik in slovenski delavec v Drogi - Kolinski! Nesporno! Iz prve roke, kot njihov kupec, vam lahko povem, da nam je Atlantik grupa že znižala akcijske rabate za polovico. V praksi to pomeni, da so sedaj Barcaffé, Cockta, Donat ali Argeta na policah dražji, kar pomeni, da bomo z vsakim nakupom kakšnega njihovega proizvoda pravzaprav sodelovali pri odkupu in bo tako praktično z našim denarjem vrnili kredite in na koncu postala tudi dejanska lastnica. Na drugi strani je podjetje po meni znanih podatkih zapustila že celotna komercialna ekipa in na koncu je vedno enak konec. Vodstvo in zahtevna delovna mesta bodo v Zagrebu, 'črnčki' pa bodo, če sploh bodo, ostali za proizvodnimi linijami z zajamčenimi plačili. Zakaj sploh to omenjam? Zato, ker bo scenarij podoben ali enak, tudi v primeru Fructala! Ni mi jasno, zakaj ga je srbski Nektar tako zelo preplačal? Slabi svetovalci? Pomanjkanje pravih informacij? Le zakaj bi nekdo ponudil od 15 do 18 milijonov € več, kot ostali kupci. Kakorkoli že, to je slaba novica za Fructalove delavce in za potrošnike Fructalovih sokov. Eni in drugi bodo - bomo morali plačati kupnino za nakup podjetja, vračati bo potrebno glavnico, plačevati bo potrebno obresti in to za veliko večino kupnine. Toliko v razmislek vsem tistim, ki ste se naslajali ob dejstvu, da več mesečne aktivnosti občine Ajdovščina, da Fructal ostane v domačih rokah, niso bile uspešne. Kocka je padla! Oziroma bo v trenutku, ko hrvaški Konzum prevzame še Mercator. Postajamo kolonija, evropska, srbska, hrvaška! Vse druge ladje so zamujene!

Kdo je kriv za prodajo Fructala?

Vse je že potihnilo okrog prodaje našega velikana v živilski industriji podjetja Fructal. Veliko politične spretnosti so uporabili nekateri, da bi dokazali, kako jim ni vseeno, kaj bo z našim Fructalom. Ali je bil le to politični maneuver ali pa izsiljevanje, da bi novi lastnik sprejel domače posebnosti in jim dal svoj prav - na tak ali drugačen način?

Nočem več razmišljati, kaj je privedlo ali kdo je kriv, da se je začel Fructal prodajati. Novodobni študirani ameriški ekonomisti so prepričevali sebe, politike in širšo slovensko javnost, da je država slab gospodar, zato je potrebno deleže v gospodarstvu (kapitalskem in odškodninskem skladu) prenesti na znane lastnike, danes lahko rečemo tajkune. Zdaj je jasno, da do spodbujanja ni prišlo samo zato, ker da je država slab gospodar, ampak zato, da so eni prišli do lastnine, drugi pa do provizij.

Nekateri smo nasprotovali, da bi država deleže, ki jih ima v podjetjih, tako na hitro prodala. Sam sem celo večkrat opozoril, da je bolje za slovensko gospodarstvo, če se podjetja GROZDIJO - združujejo, saj ne potrebujejo svežega kapitala - zadolževanja, ki sedaj usodno bremeni podjetja, da ne zmorejo vračanja ali celo reprogramiranja kreditov. Združena podjetja bi bila močnejša in tudi delničarji bi imeli več od tega, če bi bilo lastništvo razdrobljeno.

Tudi za Fructal bi bilo bolje, če bi se s pivovarno Union združil, ne pa da

ga je pivovar prevzel. Družba bi bila močnejša, kot delničarji bi ostali tudi delavci ter država, sinergije bi zares lahko izkoristili za boljše rezultate, kar bi vplivalo na večje dividende.

Dosedanja politika strank, ki so imele mandatarja, je bila le ena - kako zaslužiti pri prodajah ali se okoristiti ter polniti proračun države ter prikazati, kako da je vse v redu z gospodarstvom, kar pa ni bilo res.

Danes smo samo v agroživilstvu prodali zelo pomembna podjetja, ki so imela ugledne blagovne znamke, pomembne za Slovenijo kot tudi za cel Balkan (Kolinska, Droga ...), kar je nedvomno velika škoda za vse nas.

No, če se vrnem k Fructalu - kdo ga je prodal prvi ali kje je izvirni greh? Drnovškova vlada (v kateri je bila tudi SLS) ali njegov liberalni podmladek sta hotela Fructal prodati, pa smo Vipavci protestirali in posredovali pri dr. Zagožnu, ki je odločno nasprotoval, da se družba prodaja, namreč delež, ki sta ga imela kapitalski in odškodninski sklad - državna sklada v Fructalu. Prodaja se je zaustavila in Fructal je deloval naprej samostojno. Ob izglasovanju nezaupnice vladi Janeza Drnovška je prišla vlada Andreja Bajuka, ki je zamenjala nadzornike v omenjenih skladih, ti pa so kasneje izglasovali prodajo Fructala - dva predstavnika iz Janševe stranke in eden iz Bajukove so izglasovali prodajo. Dva predstavnika Slovenske ljudske stranke pa sta bila proti. Strankam na oblasti, z mandatarji na čelu, ni bilo nikoli nič do slovenskega gospodarstva ali naroda - važno je bilo le, kdo bo kako zaslužil, pokasiral provizijo in pridobil denarno moč, da bo na volitvah lahko z denarjem (in ne argumenti) prepričal volivce. Moj slogan iz enih od volitev še kako drži: »Prišli so iz Ljubljane, da nam bi vzeli glasove.« Danes lahko mirno rečem: »Prišli so iz Ljubljane, da so vzeli naše gospodarstvo.«

Branko Tomažič, Vrhpolje 77

Šole še ne bo

Ministrstvo za šolstvo je zamrznilo izplačilo 2, 8 milijona evrov, ki jih je ajdovska občina pridobila na razpisu za gradnjo nove osnovne šole Danila Lokarja v Ajdovščini. Zamrznitev je posledica rebalansa državnega pro-

računa, ki je ukinil sredstva za vse nove projekte iz razpisa. Na občini so odločeni, da bodo šolo vseeno zgradili, vendar so začetek gradnje za zdaj zamaknili do konca leta.

DESETA OBLETNICA KUHE PIVA V PIVOVARNI CASTRUM

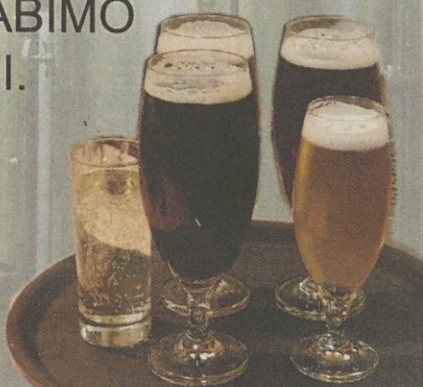
4. 10. 2011 SMO PRIČELI S KUHO DOMAČEGA KVASNEGA PIVA, KI GA NEFILTRIRANEGA IN BREZ KONZERVANSOV TOČIMO NEPOSREDNO IZ TISOČ LITERSKEGA SODA

OD SEDMEGA OKTOBRA VAS VABIMO NA VIKEND PIVA IN PIVSKIH JEDI.

PETEK IN SOBOTA,
VEČER Z ŽIVO GLASBO

VEČ O PIVU

WWW.HOTELGOLDCLUB.EU

PODRAVKINO JESENSKO PRESENEČENJE

PODRAVKA

Narava nas je s toplino zlato-rumenih odtenkov spet čarobno presenetila. Presenetite tudi vi svoje najljubše z dobrotami iz Podravkine posebne jesenske ponudbe.

Ob nakupu 3 izdelkov iz Podravkine akcijske ponudbe prejmete na blagajni JESENSKO PRESENEČENJE: Podravka **SKODELICO ZA JUHO.**

0,86€

MIKADO KIDS
žitarice&mleko, 75g

1,46€

MESNI RAGU,
200g

1,39€

KETCHUP blagi,
470g

0,49€

FIŽOL RJAVI,
400g

1,69€

BALI RIŽ
rjavi dolgozrnat, 500g

0,89€

PUDING VANILIN,
40g - 3PAK

1,25€

FANT ZA FIŽOL IN
PRIKUHE, 60g

0,89€

PUDING ČOKOLADA,
43g - 3PAK

1,70€

ČOKOLEŠNIK,
200g

25 kg
4,49 €

6 + 2 gratis

6,79 €

20 L
2,89 €

4 + 4
8,99 €

MARKETI FAMA VIPAVA VABIJO

NERETVANSKI MANDARINI

1,49 €/kg

2,90 € / 10 kg
vreča

2,40 € / 10 kg
vreča

NAGRAJENI IZDELKI MESARIJE KRAGELJ

na Kmetijskem živilskem sejmu AGRA 2011

15,98 €/kg

12,98 €/kg

coopca

SUPERMERCATI

+ 90g GRATIS
4,89 €

1,89 €

1,59 €

5,99 €

Osvojile 8. memorial Ante Mihić - Bogde v Vodica na Hrvaškem

'Zrele' rokometnašice spet prve

Rokometne veteranke iz Ajdovščine smo se v septembru odpravile na dvodnevni turnir v Vodica na Hrvaškem. Turnir je bil posvečen Anteju Mihiću, dolgoletnemu športnemu delavcu in rokometnašu RK Olimpija iz Vodice. Potekal je 10. in 11. septembra. Kljub temu, da smo s finančnimi sredstvi zelo omejene, smo s pomočjo sponzorjev le uspele pripraviti vse potrebno za odhod na turnir.

Turnirja se je udeležilo 9 ženskih in 8 moških ekip. V kategoriji žensk so nastopili klubi: RK Osijek, URV Split, RK Rijeka, RK Velika Gorica, RK Cerna, Old punce iz Sevnice, DIR Izola, RK Olimpija iz Vodice ter Ajdovke. Turnir je bil zastopan tudi z nekdanjimi zelo znanimi hrvaškimi rokometnaši in rokometnašicami, vendar smo me, burje vajene Ajdovke, prišle, odigrale in zmagale. Z borbo in veliko željo smo tako osvojile 1. mesto na memorialu. Turnir je potekal na zunanjih igriščih in veliko težav je povzročala tudi visoka vročina. Vendar smo uspele. Ponosne na to, da zmoremo, da smo ekipa, da se ni nobena punca poškodovala, smo se vrnile v Slovenijo s pokalom in medaljami.

Za ekipo Ajdovk smo nastopile: Ana Žigon, Maja Blaško, Petra Fučka, Polonca Gregorič, Tereza Troha, Ana Likar, Patricija Šapla, Nataša Gorup Čefarin, Helena Pergar in Natalija Kodrič. Čestitke tudi naši vratarki Terezi Troha, ki je osvojila naslov najboljše vratarke turnirja.

Pohvaliti in zahvaliti pa se moramo tudi našim sponzorjem, ki še vedno verjamejo v nas in nas podpirajo. Zagotovo lahko rečemo, da nam brez njih ne bi uspelo udeležiti se turnirja na Hrvaškem. Podporo so nam dali: Nova KBM Ajdovščina, Avto Batič, Elita Nagode, Veltra d.o.o., Furlan

Dejan s.p., Dantes Trošt s.p., Ostržek d.o.o., Gul Drago s.p., Pekarna Kukaj Viktor Ličen s.p., Fama Vipava, Agroind Vipava 1894, Bokra d.o.o., Polonca Gregorič s.p. Še enkrat hvala.

Društvo ajdovskih rokometnašic

Šumadinci v gosteh

V prvem oktobrskem vikendu smo v Ajdovščini gostili igralce in vodstvo Srbskega nogometnega kluba FK Šumadija Azanja. Gostje so bili nastanjeni v novem mladinskem hostlu v Palah in so si v treh dneh bivanja ogledali več krajev in znamenitosti v zgornji Vipavski dolini.

V sobotno popoldne so odigrali prijateljsko tekmo proti gostiteljem - NK Primorje veterani. Tekma se je končala ravno tako prijateljsko - z izidom 1:1. Po tekmi sta se obe moštvi namenili na mestni stadion v Ajdovščini na ogled lokalnega derbija med NK Škou Elita

Nagode in NK Fama Vipava (3:1) in nadaljevala s skupno večerjo in druženjem še dolgo v nedeljsko jutro.

Gostje so v nedeljskem popoldnevu zapustili Ajdovščino polni pozitivnih vtisov in z obljubo o nadaljnjih stikih med nogometnima kluboma.

Sandi Paljč

Balinarji s Ceste na Svete Višarje

Balinišče na Cesti je navadno živahno v večernih urah, toda v soboto, 24. septembra je bil zbor že ob sončnem vzhodu. Poln avtobus balinarjev, njihovih družinskih članov in prijateljev se je odpravilo na skupni izlet. Druženje, prijateljevanje, sveta maša, piknik in družabne igre je lepo povežalo skupino 54 udeležencev.

V Žabnici, ob vznožju Svetih Višarij, se je skupina, seveda po dobrem zajtrku, razdelila na dvoje. Nekateri so na vrh odšli peš, drugi pa z gondolo. Oboje je bilo zanimivo, prvi so dokazali kondicijsko, drugi pa psihično pripravljenost. Ljudi je bilo veliko, zato je več kot upravičeno, da je to kraj, kjer se stikajo germanska, romanska in slovanska kultura, kakor tudi Slovenci iz treh dežel. Svete Višarje pa: veličastne kot vedno, z romarsko cerkvijo, številnimi tržnicami in gostilnami, predvsem pa s čudovitim pogledom na Mangart in druge vrhove. Sveta maša v nemškem, italijanskem in slovenskem jeziku je povežala navzoče in bila pravo doživetje, seveda smo ob čudovitih slikah Toneta Kralja vsi začutili, da smo Slovenci tudi v tej cerkvi od nekdanj doma. Po dobrem kofetu, prijaznih domačinih in

skupni fotografiji smo odšli v dolino. Ob avtobusu je v nekaj minutah bila postavljena 'mizica pogrni se' in že je zadišalo po mesnih dobrotah. Ob tem gre pohvala in zahvala predvsem mladim članom balinarskega kluba, ki so mislili na vse, kar je za dobro gostijo potrebno. Bilo je zanimivo, balinarji niso mogli iz svoje kože in najbolj vneta ekipa je, ob vzpodbujanju ostalih, odigrala partijo. Otroci so uživali po svoje, drugi pa smo preprosto prijateljevali in na koncu ugotovili kako so ta druženja potrebna in koristna. Ko je šlo sonce za hribe smo hitro pospravili vse, do najmanjšega papirčka in se odpravili proti domu. Na avtobusu se je prijetno vzdušje nadaljevalo, za kar sta poskrbela tudi osemletnika Mija in Luka z vici in zgodbami, ki jih poznajo mladi. Seveda nista manjkala govora pred-

sednika kluba Borisa Štora in predsednika krajevne skupnosti Cesta Erika Štruklja, v katerih je bilo tudi nekaj obetajočih vzpodbud, predvsem gradnja novega doma krajanov, kar bo še bolj povežalo življenje in delo na Cesti.

J. L.

VELRAD
INŽENIRING d.o.o.
Lokaševc 130F, 5270 Ajdovščina
www.velrad.si
radovan.velikonja@velrad.si
051 - 683 - 103
IZVAJAMO VSA GRADBENA IN OBRATNIŠKA DELA
DOVOLJV HITRO, KVALITETNO IN CENOVNO UGODNO!

Šturje
Ambient dobrih, pravih slaščic.

Izdelava slastnih tort po vaših željah.

Vedno sveže ... in mamljivo dobre.

Teodozijeve kroglice
.... ekstravaganten dotik, ki osvaja.

Sladoledne, kremne, sadne ... torte po vaših željah.
Presenetite vaše najbližje ali prijatelje za rojstni dan, obletnico, poroko

Butična izdelava
.... minjoni, piškoti ter druge slaščice za vaš dogodek

Sodelavci Zveze prijateljev mladine na Brdu pri Kranju

Simboli Vipavske za predsednika

V tednu otroka sta predsednik države dr. Danilo Turk in njegova soproga ga. Barbara Miklič Turk povabila na sprejem prostovoljce, sodelavce Zveze prijateljev mladine, in sicer na Brdu pri Kranju. Tudi iz naše občine smo se udeležili tega veselega dogodka.

Predsednik države je v svojem govoru poudaril pomen, ki ga pripisuje delu in skrbi za otroke in mladino. Dotaknil se je vseh področij, na katerih poteka delo v Zvezi prijateljev mladine, to so vsa področja našega življenja in bivanja. Letos je poudarjeno delo in skrb za knjigo, ki naj bi postala, kjer še ni, otrokova zvesta spremljevalka, prijateljica in učiteljica. Tekmovanje za Bralno značko, ki slavi pomemben jubilej, je k temu veliko pripomoglo. Če bi posvetili še večji pomen skrbi za branje, bi nas ne presenetila nobena od evropskih primerjav pismenosti otrok.

Predsednik Turk je poudaril pomen raziskovanja preteklosti, kar delajo zgodovinarji v svojih nalogah. Tudi temu delu z mladimi je potrebno posvetiti skrb in pomen.

Letovanje otrok in skrb za koristno preživljanje prostega časa je področje, ki mu Zveza prijateljev mladine posveča veliko pozornosti, in po predsednikovih besedah je to potrebno, lepo in prav.

Mladi so pogosto v težavah, zato je telefon TOM, njim namenjen, eno

izmed področij, s katerimi se ukvarjajo sodelavci Zveze prijateljev mladine.

Zaradi težjih socialnih razmer, tudi otrok, je skrb Zveze prijateljev mladine za to pomoč zelo pomembna in tudi zelo potrebna.

Iz govora predsednika se je lahko spoznalo, da je seznanjen z delom Zveze prijateljev mladine, da to dejavnost ne samo podpira, ampak skrbi, da poteka in bo potekala v korist otrok, za njihov vsestranski razvoj in znanje, da se bodo spreminjali in da bodo koristno spreminjali svet okrog sebe.

Po govoru sta se predsednik in njegova soproga zadržala s povabljenici v prijetnem pogovoru.

Predstavniki iz naše Društva prijateljev mladine smo jima podarili simbole Vipavske doline, ki so jih izdelali otroci pri različnih projektih.

Srečanje je strnila sekretarka Zveze prijateljev mladine Slovenije, ki se je zahvalila sodelavce iz cele Slovenije, predsedniku Turku in njegovi soprogi za razumevanje in pomoč.

Čudovit pogled na Kamniške Alpe, ožarjene z večernim soncem, je bil nepozabna nagrada za vse, ki smo se tega popoldneva zbrali v tako lepi in prijetni družbi na Brdu.

Irena Šinkovec

Športne igre v Centru Pristan

V Centru starejših Pristan v Vipavi so se v začetku septembra stanovalci pomerili na 1. športnih igrah.

»Vrzi bližje, še malo močneje, bravo, odlično,« so gledalci glasno navijali in spodbujali svoje sostanovalce za dober rezultat. In res ni bilo slabo, sploh ne, bilo je odlično!

31 stanovalcev se je pomerilo v petih kategorijah in sicer v balinanju, v balinanju s ploščki, v košarki, pikadu in zlaganju plastičnih lončkov v piramido. Igre smo izbrali že veliko prej, se nanje pripravili in vestno trenirali vsak tork na športni delavnici. Igre sva skupaj s stanovalci izbrali fizioterapevtka in delovna terapevtka, izbrane pa so tako, da se jih lahko udeleži čim več stanovalcev.

Kot se za pravo tekmovanje spodobi, smo slavnostno začeli z nagovorom direktorja, g. Martina Kopatina, stanovalca g. Ignacij Stibilj je poskrbel za slovensko himno, g. Bojan Laurenčič pa za dvig slovenske zastave. In tako so se prve športne igre v Pristanu začele. Seveda sta bila trud in

uspešnost tudi nagrajena, najboljšim smo podelili čisto prave medalje in ročno izdelane šopke rož. Med tekmovanjem nam je omamno dišalo z bližnjega žara, kjer so kuharji pripravljali pravo malo pojedino za kasnejši piknik. Ob koncu tekmovanja smo se tako preselili še za mize in nadaljevali druženje ob dobri hrani in pijači. Za vzdušje je iz ozadja skrbel tudi naš 'domski DJ' Ignacij Stibilj in marsikoga so zasrbele pete in se je veselo zavrtel ob ritmičnih zimzelenih melodij.

Prve športne igre so šle uspešno mimo, prvi kompleti medalj ponosno visijo po zidovih in drugih vidnih mestih, delavnice športnih iger potekajo še naprej, kjer se kalijo novi športni upi. Zaposleni in stanovalci smo istega mnenja, da se drugo leto spet dobimo in tekmujemo. Malo za šalo, malo pa tudi zares.

Tjaša Hladnik, dipl. fizioterapevtka

Plastični pokrovčki za novo upanje

Res je težko verjeti, kako malo je potrebno, da marsikaj premaknemo na bolje. Celo tako malo, kot je ločeno zbiranje plastičnih pokrovčkov, namesto da bi jih brezvestno odvrgli v smeti. S to drobno gesto smo ne le prijazni do narave, ampak tudi solidarni s tistimi, ki potrebujejo našo pomoč.

Vrdečem križu Ajdovščina smo v začetku poletja začeli z akcijo zbiranja plastičnih zamaškov in jih v kratkem času prejeli kar nekaj vreč. Pripadniki SV iz Centra za usposabljanje v Vipavi so v sredini septembra prve odpeljali v predelovalno podjetje.

K zbiranju plastičnih zamaškov so nas spodbudili prav pripadniki in pripadnice SV, ki so z izkupičkom od njihove prodaje nemalo posameznikom iz njihovih vrst in njihovim družinam dali vedeli, da v stiski niso sami. Veseli smo, da smo jim pri tem lahko pomagali tudi sami. Sodelovanje se je začelo pred dobrega pol

leta, ko smo se spoznali z Matejem Markovičem, nepopoljšljivim optimistom, ki vodi tudi gibanje 'Never give up' in ga poznamo po akciji '10 krogov za 10 nasmehov'. Od takrat so pripadnice in pripadniki SV zbrali že več ton plastičnih zamaškov v vrednosti 3050 evrov. Njihova neutrudna prizadevanja, da bi pomagali sodelavcem v stiski in jim vtili novo upanje v lepšo in boljšo prihodnost, so nas prepričala, da smo k akciji tudi sami aktivneje pristopili.

Če bi se nam želeli pridružiti tudi vi, vas vabimo, da nam prinesete plastične pokrovčke vsak četrtek v skladišče na Stritarjevi 1 a v Ajdovščini.

Ker je skladišče dislocirano od naših prostorov, vas prosimo le, da nas pred prihodom pokličete na 051 430 722.

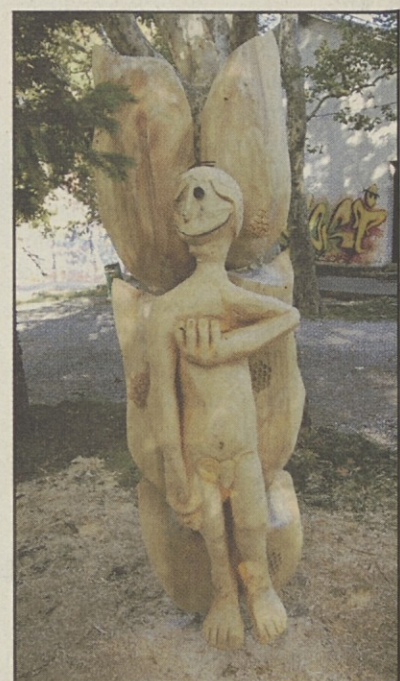
Vaša pomoč bo več kot dobrodošla malemu Galu Majšlerju iz Maribora, ki ne vidi, ne sliši, dobiva epileptične napade ter duševno in razvojno zaostaja, zato potrebuje 24-urno nego.

Vsem, ki boste ločevali, že vnaprej hvala za vašo solidarnost!

Doslej so nam v večjih količinah pokrovčke darovali Osnovna šola Šturje, Osnovna šola Danila Lokarja in Fructal d. d., zahvaljujemo pa se tudi vsem posameznikom.

Irena Žgavc, sekretarka

Forma viva

Bi se radi naučili skuhati kaj novega? Potrebujete znanja

nege in oskrbe?

Študijski krožki so majhne skupine za neformalno učenje, namenjene druženju, izmenjavi znanj in izkušenj. Delujejo pod okriljem Andragoškega centra Slovenije. Vsebinsko, potek in zahtevnost učenja si udeleženci izbirajo sami. Vodi jih mentor, s katerim se udeleženci dogovorijo, kaj želijo na določenem področju izvedeti ali raziskovati. Udeležba v krožkih je brezplačna.

Na Ljudski univerzi Ajdovščina izvajamo študijske krožke že od leta 2000. Do sedaj so se udeleženci iz Ajdovščine, Prvačine, Budanj, Predmeje, Gaberji, Lokavca in še kje ukvarjali z različnimi področji pod imeni Odraščati z otrokom, Orientalni ples, Uporaba računalnika, Shranjevanje sadja, Ročna dela, Oblikovanje keramike, Zdrava prehrana, Sprostitev in dobro počutje ... Ponosni smo, ker je bil krožek Obudimo kulturno življenje na vasi izbran, da ga v septembru 2011 predstavimo na Festivalu za tretje življenjsko obdobje v Cankarjevem domu v Ljubljani.

V septembru smo se v Ajdovščini prvič dobili tudi udeleženci krožka NAUČIMO SE SKUHATI KAJ NOVEGA. Predvsem smo se želeli naučiti čim več majhnih trikov, s katerimi bi si olajšali delo in popestrili vsakdanji jedilnik.

Že po prvem srečanju smo ugotovili »znanje se širi!« V kuhinji je bilo tako pestro, da je mentor komaj uspel odgovoriti na vsa vprašanja. Ustvarjali smo v parih. Pripravili smo predjed, glavno jed in sladico. Z radovednostjo smo sledili kaj se dogaja v loncih in izmenjavali lastne izkušnje. Rezultati dela v vsakem študijskem krožku so gotovo nova znanja, osebni razvoj

udeležencev in razvoj vseh, katerim udeleženci prenesejo kar so izvedeli (domači, sodelavci, prijatelji ...).

Če zapišemo nekaj mnenj in vtisov:

»Nekaterih jedi se gotovo ne bi lotila sama kuhati, če ne bi prišla v krožek in ugotovila, da njihova priprava ni tako težka kot sem si mislila, ko sem prebrala recept.«

Izabel

»Všeč mi je bil trik s čebulo, ki mora biti ... ne, ne bom povedala, izvedeli boste v kuharskem krožku.«

Dragica

»Danes so taki časi, da se moraš vedno naučiti kaj novega. Udeležim se vsega kar je brezplačno, saj sem brezposelna. Na spletu sem se naročila na Novice Ljudske univerze Ajdovščina, ki mi jih pošiljate po e-pošti in vedno izvem kaj zanimivega.«

Martina

»Moj mož je navdušen, saj nisem imela pravega občutka za kuhanje. Odkar obiskujem krožek, pa je na mizi vedno kaj dobrega. Še vedno velja, da gre ljubezen skozi želodec.«

Alenka

In nadgradnja? Novih kuharskih veščin se lahko naučite tudi v javno veljavnem programu GASTRONOMIJA PTI. Vabimo vas, da si ogledate našo ponudbo na www.lu-ajdovscina.si in se naročite na Novice.

Helena Furlan

V svetu in tudi v Sloveniji je vedno več starejših, ki potrebujejo osebno nego in oskrbo. Mogoče ste se tudi vi s tem srečali v družini ali soseski.

Konec avgusta je bil na Ljudski univerzi Ajdovščina informativni dan za poklicni program Bolničar/negovalac spi, ki vam nudi znanja na področju nege in socialnega varstva. Poklic je vse bolj perspektiven in iskan, omogoča zaposlovanje v socialno varstvenih zavodih, v negi na domu in možnost zaposlitve v bolnišnicah. Preko strokovnih modulov se seznanite z nego in oskrbo bolnika, pomenom varovanja zdravja, etiko in komunikacijo na delovnem mestu, prehrano in dietetiko, osnovami anatomije itd.

Pokazalo se je, da je interes za vpis velik in v oktobru pričnemo s predavanji. Še imate čas, da se nam pridružite. Program je zanimiv še posebej za tiste, ki imate nek nedokončan ali končan poklicni program in potrebujete hitro prekvalifikacijo, zaradi iskanja nove zaposlitve. Če vas zamika šolanje, naj opozorimo, da je

Javni sklad RS razpisal dva razpisa. Razpis za sofinanciranje šolnin – izobraževanje odraslih in razpis Usposabljanje in izobraževanje zaposlenih 2011/2012.

Poleg javno veljavnega poklicnega programa, vam od leta 2010 ponujamo tudi verificirani program Socialni oskrbovalec/socialna oskrbovalka na domu, ki vam omogoča, da čim prej osvojite specifična znanja nudenja pomoči starejšim, opravite izpit in pridobite nacionalno poklicno kvalifikacijo (NPK).

Nekateri ne potrebujejo poklica, pač pa le strokovna znanja kako pravilno dvigniti, umivati, prehranjevati in nuditi moralno podporo starejšemu, bolnemu oskrbovancu. Zato bomo v kratkem navedene vsebine ponudili tudi v obliki krajšega tečaja ali delavnic.

Helena Furlan

Radio klub Ajdovščina - najboljši v Sloveniji

24. septembra, na prvi jesenski dan, se je v Sevnici odvijalo še zadnje letošnje tekmovanje v radijski orientaciji (ARG). Zbrali smo se na gradu. Proti jugu smo imeli prostran razgled nad mestom z okolico in reko Savo. Severna stran je ostala skrivnostna, saj se je tam odvijala tekma.

Tekmovalo je šest ekip iz cele Slovenije. Tretje mesto je pripadlo Krškemu, domačini pa so ekipno zasedli drugo mesto. Pokal zmagovalne ekipe je osvojil Radio klub Ajdovščina. Za zmago imajo največ zaslug aktualni in bivši učenci OŠ Dobravlje: Luka Sever, Blaž Drofenik, Primož Vipotnik, Klemen Zabukovec, Rok Hrovatin, še posebej pa so se izkazali Ana Čufer, Jure Cigoj in Kaja Bratina.

Med srednješolci je državni prvak postal Žiga Batič, najboljši senior v Sloveniji je David Čufer. Armin Črnigoj se je za tekmo opremil tudi s posebno kamero in tako lahko v živo predstavi dogajanje na terenu. Vsi

našteti srednješolci so prve korake radijske orientacije spoznavali na OŠ Dobravlje. Da je bilo vzdušje na cilju nekaj posebnega, je s harmoniko po-

skrbel Blaž Drofenik, učenec sedmega razreda.

Od 5. do 10. septembra je v Romuniji potekalo Evropsko ARDF prvenstvo. Slovensko reprezentanco je sestavljalo šestnajst članov in članic, od tega pet iz našega kluba. Poskrbeli smo za najvidnejšo uvrstitev - 3. mesto med posamezniki in 6. mesto ekipno.

V zimskem času bo terenske aktivnosti manj, bo pa zato več časa za teoretično usposabljanje. Če vas dejavnost zanima, se nam pridružite in ugotovili boste, da nam tekmovanja in nabiranje medalj sploh niso v prvem planu.

Stanko Čufer,

mentor ARG krožka na OŠ Dobravlje

Spominski pohod na Golake

Prva oktobrska nedelja je namenjena spominskemu pohodu na Golake. Že 30. se je izpeljal, vendar v tako čudoviti nedelji, kot je bila letošnja, 2. oktobra, je bil verjetno izjema.

hrani podpise ajdovskih planincev, ki jih ni več med nami. Pohodniki so se vanjo vpisali ali ne, vsem pa je nudila spomin na preteklost, ko so se pohodniki z avtobusi pripeljali do izhodišča in ko so bili med planinci celi razredi učencev.

Zgodovina nam priča, da se je misel na Iztokovo kočjo pod Golaki rodila 1948. leta in da je bila otvoritev 10. septembra 1950, in sicer skromno, brez posebnih slovesnosti. Odprtja se je udeležilo okrog 350 ljudi. Iste dneve je bila na vrhu Malega Golaka postavljena železna skrinjica s spominsko knjigo. Pri gradnji Iztokove kočje je sodelovalo 64 planincev s 1175 prostovoljnimi urami. Pri delu so se jim pridružili tudi nečlani. Z leti je zrasla kočja, ki po lepoti sodi v sam vrh, čeprav je že preživljala tudi neslavne čase.

V nedeljo je pričakala pohodnike posebej lepa, praznična, okrašena z zastavami, topli in gostoljubni. Polepšala je zadnjo poletno nedeljo.

Irena Šinkovec

Kočja pod Golaki, čudovito okrašena še s poletnim cvetjem, je praznično sprejemala vse, ki so si ta dan vzeli nekaj časa in energije ter se podali na vrh Malega Golaka. Razgled je bil enkratno. Odpirale so se Julijske Alpe s Triglavom, cerkljanski hribi z Blegošem, Ljubljanska kotlina s Krimom, Kamniške Alpe, Javorniki, Snežnik in Nanos, Kras in morje, skoraj do Benetk. Razgled, ki je poplačal kaplje znoja, potrebne za ta vzpon.

Pred kočjo se je na mizi, za to pripravljene, razkazovala že stara, vendar lepo ohranjena spominska knjiga, ki

Štrudlfest 2011

Kulturni sladki greh

Ko se poletje poslavlja in ko narava že pridobiva jesenske odtenke, je v Ajdovščini čas za postanek na križišču gledališča, plesa, glasbe in filma; čas za prelivanja prvinskih sestavin kulture v njenem najbolj polnem smislu, v festivalu z enim najizvirnejših imen v deželi pod Alpami – Štrudlfestu.

Gre za štiridnevni dogodek z zavidljivo, že 12. letno tradicijo, ki ga v Ajdovščini mladi ustvarjalci vsako leto pripravijo iz najboljših sestavin aktualnih odskih stvaritev. Festival z veseljem predstavi domače, a vedno toplo pozdravi tudi umetniške poslastice od drugod. S produkcijami, ki jih ponujajo obiskovalcem, želijo zabrisati meje med pravljicami in resničnostjo, pričarati iskriče zgodbe za vse in vsakogar, predvsem pa želijo, da njihova ponudba govori zgodbe, ki nosijo številna sporočila in navdihe, ki v obiskovalcu ostajajo, kot prijeten vtis in notranji nagovor - aktivator; da torej v njem sprožajo lepe občutke dodane vrednosti kulture, ki ni sama po sebi namen.

Letošnje leto, se je od četrta, 29. septembra do nedelje 2. oktobra v

Dvorani in na Trgu prve slovenske vlada ter v Hiši mladih v Ajdovščini,

ki je tudi novo – dodatno prizorišče festivala, zvrstila vrsta dogodkov; imenitna plesno - glasbena predstava S.K.I.N. (produkcija EN KNAP) povezana z ritmom, melodijo in

dotikom, nastop odlične komičarke Lucije Čirović, domača predstava Momo, ki se lahko kosa z marsikatero močno produkcijo slovenskega profesionalnega gledališkega sveta, nepozabna in provokativna poulična predstava Invazije s pravimi izvenzemeljskimi bitji, ki je Ajdovščino popolnoma očarala, pa predstava Konec za vse željne nekoliko bolj črnega humorja, koncert lokalne ženske zasedbe Julije, ki je s čisto novim žanrom, ujetem v posebni glasbi, prestopila mejo slovenskega glasbenega pripovedništva in je z obiskovalci čarobno plula po najskrivnostnejših koticah. Na odrih Štrudla tudi čudovita mul-

tivizijska produkcija Zapleši črke in še mnogo drugih odskih stvaritev od tu in tam. Brezplačni festival je imel tudi pestro bero najrazličnejših delavnic (gledališka, glasbena, cirkuška, likovna, fotografska,...) ter bogat otroški program.

Štrudlfest, ki ga pripravljajo mladi, člani društva KUD Javorov Hudič (pod okriljem katerega se festival tudi izvaja), poskuša obujati srčnost, duha, medsebojnost, povezovanje, zanimanje do sočloveka in okolice nasploh ter ponuditi nekaj več.

Štrudlfest se poslavlja do septembra prihodnjega leta, kulturno društvo pa že vmes preseneti s še kakšno aktivnostjo!

Polona Krušec,
foto Jasmina in Radomir Putnik
+ fotografska delavnica

POMLAJUJEMO SLOVENSKI VOZNI PARK!
405.7%³ EUR
EKO SUBVENCIJ
OB MENJAVI VOZIL STARO ZA NOVO.

TAKO J ODKUPIMO STAREGA ...

BREZPLAČNA ŠTEVILKA
080 1 081

Akcija velja do 31. 10. 2011 in velja za vozila iz zaloge. Popusti in pomanjšitve se odločujoče.

... UGODNO PRODAMO NOVEGA

EKO SUBVENCIJA!

www.renault.si

4
LETA
GARANCIJE

RENAULT
QUALITY
MADE

ZAGOTOVITE SI SVOJ DELEŽ DO KONCA OKTOBRA!

Zamenjajte svoj stari avto katerekoli znamke za novi, okolju prijaznejši Renault in izkoristite enkratno

EKO subvencijo! Akcija velja do 31. oktobra 2011. Več informacij na www.renault.si

Renault pripravila EIF

RENAULT

PORABA PRI MEŠANEM CIKLU 4,1-7,1l/100 km. EMISIJE CO₂ 106-163 g/km

Trgo ABC

PE Nova Gorica 05 335 44 10

PE Ajdovščina 05 364 33 02

PE Postojna 05 721 28 28

PE Tolmin 05 388 47 00

PE Koper 05 663 61 17

www.trgoabc.si

'Noč ima svojo moč'

Z mesecem septembrom je Fotografsko društvo Veno Pilon Ajdovščina začelo drugi del fotografskih razstav svojih članov v Mercator centru Ajdovščina. Kot prva se je predstavila Erna Furlan iz Ajdovščine. Razstavila je 16 nočnih posnetkov pod naslovom Noč ima svojo moč.

2003, ko je prvi digitalni kompaktni fotoaparati. Resneje se je fotografiji zapisala lani, ko se je pridružila Fotoklubu Veno Pilon. »Kot novopečena članica sem z veseljem prisluhnila članom, mojstrom fotografije, ki so me s svojimi kritikami in nasveti usmerjali in vzpodbujali,« je za latnik povedala Erna. Svoja dela pošilja na razna tekmovanja in natečaje in sodeluje na skupinskih razstavah društva. »Letos pa sem zbrala pogum in pripravila svojo prvo fotografsko razstavo nočnih posnetkov. Tematsko se sicer izražam izredno raznoliko, predvsem pa sem zaradi fotografskega aparata postala boljša opazovalka življenja in urbanega okolja!«

Erna je po poklicu ekonomski tehnik, s fotografijo se je ljubiteljsko začela ukvarjati leta

Mislimo
okolju
prijazno.

Izdelki z znakom
Evropske unije
za okolje.

Izdelki z znakom okoljske marjetice imajo manjše negativne vplive na okolje v primerjavi z drugimi istovrstnimi izdelki. Da izdelek lahko pridobi znak okoljske marjetice, mora izpolnjevati visoke okoljske standarde in visoka merila glede uporabnosti.

Mercator
Trgovska znamka

Nadja Bratina

Prva slovenska pesmarica

V drugi polovici 16. stoletja je tudi našo deželo zajela verska prenova, znana kot reformacija ali protestantizem. K nam se je reformacija razširila iz Nemčije, saj je bil začetnik novega nauka nemški duhovnik Martin Luther. V protestantizmu je glasba imela pomembno vlogo. Do nje so gojili poseben odnos in so jo povezovali z verskim naukom.

Glasba je poleg pridiganja in verskih knjig zlasti v šolah in cerkvah služila širjenju in poglobljanju reformacijskih verskih nauk. Za protestantizem je bilo značilno enoglasno petje cerkvenih pesmi, v ljudskem, ljudem razumljivem jeziku. To glasbeno obliko imenujemo protestantski koral. Poseben pomen so dali besedilu in ne melodiji. Le - te so bile preproste, enoglasne.

Idejni vodja protestantizma na Slovenskem je bil duhovnik Primož Trubar (Rašica, 1508 - Deringen, 1586). V času študija v Salzburgu, v Trstu in na Dunaju si je pridobil temeljito glasbeno izobrazbo. Bil je glasbeno nadarjen in več pevec. Po zgledu nemških reformatorjev, se je

pravilno, zelo zavzel, da bi napravil bogoslužje ljudem razumljivo. To pa bo, če bodo verniki tudi sami kar najbolj sodelovali pri bogoslužju. K temu naj bi pripomogle molitve, pridige in petje v slovenskem jeziku: »GospudBug hoče nekar le samučskuzi tu pismu, pridigovaneinu te s. zakramente, temuč tudi tejm petjem te ludi h pravi veri perpraviti. Obtu je tim enim prerokom, možem, ženom, divici Mariji inu drugim vernim sujga s. duha dar podejlil, de te potrebnije krščanske navuke, trošteinu molitve v pejsnizlužili, de se tih istih ti mladi inu preprosti lejzenavuče in zamerkajo.«

Slovenski protestanti so v 45 letih (1550 - 1595) natisnili 56 knjig. Od teh jih ima note kar osem, od katerih jih je Primož Trubar pripravil šest, sedmo je pripravil Jurij Dalmatin, osmo pa Trubarjev sin Felicijan.

Po Trubarjevi zaslugi smo Slovenci dobili prvo slovensko tiskano knjigo Katekizem (Catechismus) iz leta 1550, ki pa je hkrati tudi prva tiskana slovenska pesmarica. Pesmarica obsega sto strani in je dodatek Katekizmu. V pesmarici je šest pesmi, ki se nanašajo na katekizemske verske resnice. Tem pesmim je Trubar dodal

še litanije z dvema molitvama vernikov, ki so jih molili v cerkvi. Trubar je protestantski nauk pretil v pesmi, da bi preprostemu ljudstvu odprl zaklade verskih resnic. Vedel je, da ljudje radi pojejo v cerkvi in doma, in je zato šest pesmi z napevi uvrstil tudi v Katekizem:

- Pesem o stvarjenju,
- Pesem o desetih božjih zapovedih,
- Pesem o apostolski veri,
- Pesem o očenašu,
- Pesem o pridigi in krstu,
- Pesem o Jezusovi večerji.

V vseh poznejših protestantskih pesmaricah je bilo teh šest pesmi vedno na začetku. Tudi v obsežnejši pesmarici, ki je ohranjena v enem nepopolnem izvodu in je izšla leta 1567 z naslovom Eni psalmi.

K uveljavitvi protestantske glasbe v cerkvi in šoli so veliko prispevale tudi protestantske šole. Ker je bila glasba eno izmed osnovnih sredstev za utrjevanje in širjenje novega nauka, so se v šolah zelo trudili, da bi učence v glasbi dobro podkovali. Učenci so pri pouku obvezno peli, ukvarjali pa so se tudi z glasbeno teorijo. Lahko rečemo, da se je s protestantizmom začela glasbena vzgoja v našem šolstvu.

Dan, ko je odšel tovariš Tito

Institut za razvoj znanosti in znanstveno sodelovanje je v začetku leta 2010 z namenom obeležitve 30. obletnice smrti Josipa Broza Tita objavil nagradni natečaj za najboljše zgodbe (pričevanje, tekst) na temo »Dan, ko je odšel tovariš Tito«. Med najboljših 15 z območja cele bivše federacije se je uvrstilo tudi pričevanje Helene Kobal iz Vipave, ki bo objavljeno v posebnem zborniku.

Živim v manjšem kraju, pravzaprav trgu; zaposlena sem na občini, ki ima ravno tako sedež na trgu, ki že dolgo ni več Titov, in sedaj, ko moji trije otroci za Tita skorajda še slišali niso, razmišljam, kako je le - ta zaznamoval moje življenje.

Minila so že tri desetletja, a kot da bi bilo včeraj, se spomnim dneva, ko je udarila novica, da je umrl maršal Tito. Tedaj sem obiskovala peti razred osnovne šole, tudi sama kot vzorna Titova pionirka ponosno, ob posebnih priložnostih, nosila rdečo rutico in modro kapico. Za razliko od drugih 'slovenskih' otrok se je moja Titova Jugoslavija nadaljevala tudi v vsakdanu, torej doma. Oče je bil namreč oficir, tedaj - če se ne motim - major, ki je po končani vojaški akademiji po službeni dolžnosti, ki se ji reče 'prekomanda', prišel iz Srbije v Vipavo, kjer je bilo dela dovolj, saj sta bili v našem kraju dve vojašnici - t. i. južna in severna kasarna. Tu je spoznal mojo mamo, lepo črnolaso in zelenooko Vipavko, kar me še danes veseli, sicer naju z bratom na tem svetu sploh ne bi bilo.

Čeravno je moje šolanje po zaključku Pravne fakultete v Ljubljani že utonilo v pozabo, se še kristalno čisto spominjam svetlo zelenega osnovnošolskega 'spričevala', katerega naslovnico so krasile Titove besede: »Vaše delo je učenje.« Oh, kako bi rada to pojasnila svojemu najajnejšemu sinu, ki vidi vsa druga dela razen tega.

Nemalokrat se tudi vprašam, kako je režiser Košak v 'Outsiderju' tako zelo zadel bistvo življenja v narodnostno 'mešanih' vojaških družinah, kjer so družinski člani vseskozi občutili, da je Tito - vsaj v duhu - vedno strahospoštljivo navzoč.

Že babica mi je omenjala, da je dedek - partizan med drugo vojno pazil na Titovega otroka in bi po končanem NOB - ju lahko ostal v Vojvodini, na bogatih ravninah, a se je raje vrnil na rodno grudo, v Slovenijo, na svojo kmetijo, domov. Ravno tako mi pred oči hodijo filmi o 'partizanih in nemcih', s katerimi smo bili skorajda bombardirani. Mnoge med njimi smo spremljali kar v črno - beli tehniki; če pa smo na ekran pripeli posebno tribarvno steklo, je bil film kar takoj v barvah - le kako ta tehnika hitro napreduje!

K sreči me je življenje skozi razne preizkušnje naučilo, da zadeve niso vedno črno - bele, pravzaprav, da skoraj nikoli niso take, kot se zdijo; da je treba gledati širše; da modrost ne pride z leti, s staranjem, temveč s spoznanji. Če si star, torej ni še nujno, da si moder, mogoče si le siv, če uspeš ohraniti kaj las na glavi.

Napočil je torej dan, ko tovariša oziroma 'druga' Tita ni bilo več med nami in tako se je počasi neizbežno začel razblinjati duh bratstva in enotnosti v Titovi federaciji; od Titovega Velenja je ostalo samo Velenje; tovariši so postali učitelji, tete in strici pa so se prelevili v gospe in gospode.

Moj oče, s činom podpolkovnika, se je upokojil, zatem pa nas je leta 1991 doletela osamosvojitvena vojna. Kljub dejstvu, da sem po mami Slovenka, Vipavka, se vendarle nisem mogla otresti občutka, ki me je preveval, da sokrajani mojega očeta, ki je vso aktivno dobo uril tudi slovenske vojake in kasneje rezerviste, gledajo kot potencialnega sovražnika - agresorja 'jugo armije'. Na koncu ulice, v kateri ima naša rodbina že več kot stoletje hišo, je bil izobešen napis: »Živite z nami, bodite z nami - druga pot je odhod.« Bila sem žalostna, ker sem pomislila, da mojo družino morebiti označujejo, kot da 'nismo naši'. Čigavi le bi lahko bili?

Od tedaj je minilo dvajset let, medtem sem dokončala študij, si ustvarila družino, po hudem boju z rakom izgubila svojo drago mamo, nemočno gledala, kako je očeta večkrat zadela možganska kap, a si je k sreči opomogel; šest let spremljala brata v boju z odvisnostjo od drog, ki pa je, hvala Bogu sedaj popolnoma reintegriran v 'normalno življenje' - vse te preizkušnje so mi dale vedeti, da je življenje neprestan boj in utrdile rek: »Kar te ne ubije, te naredi močnejšega.« Zgodilo se je celo, da sem bila imenovana v organizacijski odbor za pripravo lanskoletne proslave v spomin na odhod zadnjega vojaka JA iz Slovenije. Ko smo razmišljali, kaj bi izobesili na oder, sem se spomnila tistega transparenta izpred mnogih let in režiser, g. Marjan Bevk, je bil takoj navdušen: »Da, to bo rdeča nit proslave - DRUGA POT JE ODHOD.«

Ob neki drugi priložnosti sem v spomin prejela zbornik, ki opisuje dogodke ob osamosvojitvi Slovenije z naslovom 'Njim vsem pripada slava', s posvetilom prav zame, kar sem sprejela s tiho hvaležnostjo v srcu.

Ob vsem tem sem spoznala, da mora človek prerasti ideologije, preseči razmerje rdeči, beli, črni in kdove kakšni še, razmišljati s svojo glavo - modro ali kakršnokoli že, in ko prebere iz starejšega zgodovinskega učbenika zapis »Mi smo Titovi - Tito je naš« pri sebi vendarle zaključiti: »Mi smo svoji - Tito je ... samo človek.« Zatorej - niti Titova Štáfeta mladosti, ki je v mesecu maju vrsto let poskušala poenotiti narode v skupni državi in jih osvoboditi medsebojnih razlik, ni uspela ohraniti - izgleda da - samo umetno cvetoče pomlad, ker je bila samo simbol, kajti resnično osvobodi nas lahko samo Resnica.

Ob vseh peripetijah na političnem parketu, vključno z obmetavanji: 'Titova ulica da, Titova ulica ne', pa je treba včasih vzeti v roke knjigo knjig in v njej prebrati: »nič ni novega pod soncem«* in si reči - niti pod svobodnim ne.

*Sveto pismo, Pridigar 1,9

Avtorica: Helena Kobal, Vipava, marec 2010

Pol odstotka svoje dohodnine namesto državi Rdečemu križu.

Stiska ne izbira

Socialne stiske na območju občine Ajdovščina in Vipava se še poglobljajo. Veliko lahko pomagamo že samo s svojim podpisom na izjavi o namenu dohodnine odmerjene od naših dohodkov, ki se všttevajo v letno davčno osnovo.

O socialnih stiskah v občini Ajdovščina in Vipava smo že veliko pisali in povedali, žal pa se te stiske samo še povečujejo, saj brezposelnost še vedno narašča, temu primerno pa tudi število prošenj za različne oblike pomoči. V Območnem združenju RK skušamo lajšati te stiske, ne bomo pa jih rešili, saj se nam zmanjšujejo sredstva za te namene, glede na gospodarske razmere pa tudi ni več donacij. Vemo pa, da lahko vsakdo in marsikomu pomaga, ne da bi zanj to predstavljalo kakršnokoli finančno breme. Davčni zavezanci lahko namreč v skladu z Zakonom o dohodnini do 0,5 % dohodnine odmerjene od dohodkov, ki se všttevajo v letno davčno osnovo, namenijo za finansiranje splošno koristnih namenov. Mednje sodijo tudi humanitarne dejavnosti, zato lahko pol odstotka svoje dohodnine namesto državi namenijo Rdečemu križu.

Če bi to želeli lahko izpolnite obrazec, ki ga najdete na www.ajdovscina.ozrk.si ter ga priporočeno pošljete na Davčni urad Nova Gorica ali po navadni pošti na Območno združenje RK Ajdovščina.

Prepričani smo, da je med nami še veliko občanov, ki se za ta korak še niso odločili, zato jih želimo osebno spodbuditi in postopek podpisovanja izjav poenostaviti. Pripravljeni smo do konca letošnjega leta obiskati vse delovne sredine, javne zavode, šole, ustanove in s pomočjo pooblaš

ščencev - prostovoljcev tudi krajevne skupnosti. V kolikor se bi odločili za podpis izjave, bi to lahko storili na delovnem mestu ali doma in izjavo izročili strokovni delavki RK, ki bo poskrbela, da bodo pravočasno odane na pristojni Davčni urad.

Upamo, da nam bo akcija s skupnimi močmi uspela in da bomo na ta način zagotovili dovolj sredstev, da bi lahko pomagali vsem, ki se bodo znašli v stiski in prosili za pomoč. To so naše skrite želje in upanje, ki zdaj umre.

Že vnaprej iskrena hvala vsem, ki boste v akciji sodelovali.

Vera Kodrič,
predsednica OZ RK Ajdovščina

latnik

Voda dela čudeže

Znameniti slapovi na južnoameriški reki Iguazu

Naša pot po Južni Ameriki se je še nadaljevala in srečen bil, če bi jo lahko še podaljšal, vendar čas in denar sta gospodarja naših poti in naših ciljev.

Iz južne Patagonije smo se z letalom prepeljali proti severu Argentine in se odpravili na ogled znamenitih slapov Iguazu, ki se nahajajo na začetku deževnega pragozda.

Slapove je odkril španski pomorščak Alvar Nunez Cabeza de Vaca, in sicer leta 1542. Na seznamu svetovne kulturne dediščine UNESCO-a so od leta 1986. »Ubogi Niagarski slapovi!« naj bi vzkliknila Eleonor Roosevelt, žena ameriškega predsednika, ob osupljivem pogledu na naravni prizor v obmejnem področju med Argentino in Brazilijo.

Slap reke Iguazu ima podkvasito obliko in je sestavljen iz 275 posameznih slapov na argentinski in brazilski strani. Od 19 večjih slapov so le

trije na brazilski strani. Prvotni slap je bil verjetno pred 20.000 leti na sotočju reke Parane in Iguazu. Erozijski sistem plazov sčasoma pomaknila 28 km proti toku reke Iguazu, to je do današnje lokacije, in sicer na nadmorsko višino 150 m.

Skupna širina slapov je 2700 m, od tega je 1900 m na argentinski strani in 800 m na brazilski. Največja višina je 75 m, največji pretok vode je 7000 m³/s, povprečni pretok pa je 1500 m³/s. Znanost razlaga njihov nastanek z geološkim premikom tal na tem področju.

'Garganta del diablo' - Vražje žrelo' - je nastalo, ker se je ustje reke Iguazu pogreznilo v davni preteklosti. Nastal je prelomni rob, čez katerega pada reka v globino. V jeziku Indijancev Guarani, ki so živeli na tem ozemlju, pomeni Iguazu 'Velika voda'. Reka ima svoj izvir v hribovitih območjih v Braziliji, na nadmorski višini 1300 m, in teče po dolini 1300 km proti zahodu.

Narodni park s slapovi ima cestno povezavo z mestom Puerto Iguazu. Urejene so nezahtevne pešpoti do najlepših, najzanimivejših delov teh čudežev, ki jih dela voda. Na argentinski strani vozi od vhoda ozkotirna železniška proga 'Zeleni džungelski vlak' (špansko: Tren Ecologico dela Selva). Zgornja pot vodi do vrha nekaterih slapov; spodnja do vnožja in do mesta, od koder se lahko s čolnom pripelješ pod slapove.

Narodni park meri na argentinski

strani 67.000 ha. Tu je tudi neokrnjena narava s čudovitimi pticami in drugimi živalmi. Ta park je bil goto-

vo ena od najlepših točk našega potovanja po južni Ameriki.

Brane Jazbar

Katja Lampe

So otroci tega vredni?

Ko se že vsepovsod jasno in glasno govori, da vzgoja v današnji družini ne more več temeljiti na strahu pred kaznijo in ko metoda korenčka in palice ne funkcionirata več najbolje, prihajata v zavest staršev in vzgojiteljev dva osnovna principa sodobne vzgoje: stik z otrokom in postavljanje meja. Podlago za to dajejo nova spoznanja v pedagogiki, razvojni psihologiji otroka ter nova spoznanja o delovanju možganov v nevrobiologiji in nevro-psihologiji. O tem pišejo številni sodobni avtorji strokovnjaki s področja družinske terapije in svetovanja iz različnih modalitet. K tema komponentama pa bi dodala še tretjo komponento – spodbujanje k samostojnosti, ki je logična posledica prvih dveh.

Jasno je, da imamo starši v sebi znanje in sposobnost kako ustvarjati stik in postavljati meje ter spodbujati k samostojnosti. Le izbrskati jih moramo, ker so skrite globoko pod debelo plastjo tradicije, napačnih prepričanj in vzorcev, premajhne vednosti o razvoju otroka in preskromnega zaupanja v sposobnosti starševstva in bolečih izkušenj staršev.

Vzpostavljati stik z otrokom je veliko več kot le fizična prisotnost in skupaj preživeti čas. Ko govorimo o stiku, mislimo predvsem na sposobnost staršev v življenje v otrokova občutja, potrpežljivo prisluškovanje ter spremljanje otrokovega obnašanja, odzivanja in čustvovanja. Ja, lahko je govoriti in »filozofirati« bi rekli po domače, kako pa to zgleđa v praksi, je druga stvar. In to drži. Dober primer stika z otrokom sem videla v pripovedovanju očeta, ko ni »oral, se jezil in odrejal kazni« kot je to po navadi počel ob sinovih šolskih podpisih ob neprimernem vedenju. Tokrat je videl sina na robu joka, začutil njegov cmok v grlu in zavedal se je, da sploh ne ve, kaj se dogaja z njegovim sinom in kaj je v ozadju teh podpisov. V stran je potisnil občutek sramu in nelagodnosti, da ima problematičnega sina, in prvič

bil sposoben zaslutiti, kaj sin v resnici doživlja. Neprimerno in klovnovsko se je obnašal, ker je hotel najti svoj prostor in mesto v razredu in so ga le tako opazili, hkrati pa mu je bilo hudo, da ga opazijo le takrat, kadar je vir posmeha in igra norčja. Oče je bil v tem trenutku v stiku s svojim sinom, se je vanj vživel in toplo približal ter se zavedal, kaj njegov sin v resnici potrebuje: njegovo spoštovanje, priznanje in pohvalo ter ponos že nad tem, da je. To je bila podlaga, da sta začela urejati tudi problematiko podpisov.

Ob tem dogodku se predvsem moškemu svetu postavi dvom ali tako ne vzgajamo pomehkuženih otrok, ki so premeški za soočanje s svetom in se ne morejo ločiti od staršev. Na to odgovarja sodobna nevro-psihologija. Rast in razvoj možganov je odvisna od socialnega okolja, torej najprej od odnosa staršev do otroka. To ugotavljajo tako Allan Schore, Daniel Siegel in Fosca – prodorni raziskovalci

na področju nevro-psihologije. Rast možganov je najbolj intenzivna v kritičnih obdobjih prvih treh let ter v adolescenci in je zelo odvisna od toplega odnosa in stika staršev ali skrbnikov z otrokom. Res je, da igra pri tem vlogo tudi genetika, vendar Schore ugotavlja, da je prepletenost razvoja tako globoka, da se ne da ločiti med gensko osnovo in družinskimi in drugimi odnosi. Torej preprosto povedano: odnosi odločajo, do katere mere se bodo te genske dispozicije lahko razvile in v katero smer. Toplina, prijaznost, razumevanje stališč in čustev drugih niso še nikoli kvarno vplivale na odraslega, kako šele to potrebujejo otroci. Barbara Coloroso v svoji knjigi piše, da so otroci vredni najboljšega, ker so otroci in iz nobenega drugega razloga. Vredni so, da jim podarimo najdragocenejšo darilo, kar ga imamo – da jim pomagamo razviti notranjo disciplino. Pri tem gre za odnos do starševstva bolj kot za sistem tehnik. Dober in varen odnos

staršev daje otroku prostor za razumevanje in sprejemanje postavljenih meja in omejitev, ki so prav tako del vzgoje in življenja. O postavljanju meja pa naslednjič.

Kako vemo, da smo v stiku z otrokom:

- Ko čutimo, da imamo občutek, kaj doživlja otrok (žalost, veselje, obžalovanje, jezo, sram, ponižanje, srečo).
- Ko ga poslušamo in skozi njegovo besedo doživljamo, kakšno je njegovo ozadje: kaj razmišlja, kako nekaj razume, kako se odziva in kaj občuti.
- Ko najdemo dobro strategijo, ki mu pokaže, da nekaj ni naredil prav, pa kljub temu ne prizademo njegovega dostojanstva z zmerjanjem, sramotanjem ali celo fizično silo.
- Ko sprejmemo njegovo opravičilo in mu damo vedeti, da verjame, da tega ne bo več ponovil.
- Ko se veselimo z njim in pustimo, da se nalezemo njegovega veselja.
- Ko mu dovolimo, da popravi storjeno napako in poravnava in odpravi morebitno škodo.

t: 064 13 77 11
e: katja@iskro.si
Tovarniška c. 4C
5270 Ajovščina
www.iskro.si

Inštitut za
Svetovanje,
Kakovost in
Razvoj
Odnosov

VABIMO

k prijavi na DELAVNICE ZA STARŠE.
Izvedba konec oktobra in začetek novembra.
Informacije in prijave po telefonu ali e-pošti.

Youth Leadership Program with Central Europe (YLPCE) ali raje »America, the country of dreams (?)«

Program za mlade voditelje iz srednje Evrope

Januarja 2011 nas je profesorica sociologije Martina Podberšič Smrdel (ki ji gre vsa zahvala, da me je ta priložnost našla!) opozorila na možnost prijave v Program za mlade voditelje iz srednje Evrope. Povedala nam je, da moramo biti, če želimo biti izbrani, vključeni v čim več aktivnosti. Čeprav se mi je zdelo, da nimam takih referenc, sem hotela dokazati sama sebi, da sem odprta za vsako ponujeno priložnost. Kljub temu, da nisem vedela točno, kaj ta »leadership« izmenjava pomeni, sem si prijavnico natisnila in ko sem videla, koliko dela bom imela s prijavo, me je to še bolj pritegnilo. Sploh pa, ker sem vedela, da bom morala take vrste prijavnice pisati še velikokrat v svoji prihodnosti in da je morda skrajni čas, da se tega naučim. Takrat je bil to moj edini cilj. Nikoli nisem zares pomislila, da bo ta prijava obrodila sadove. Morala sem napisati daljše eseje o tem, kaj mi pomeni vloga voditelja, kakšne probleme vidim v svoji družbi in kako bi jih odpravila. Pridobiti sem morala še priporočila pisma. Po sprejetju v ožji izbor je sledil intervju na ameriškem veleposlaništvu v Ljubljani, nato pa samo še pismo, s katerim sem izvedela, da bodo moje počitnice povsem drugačne, kot sem jih načrtovala.

11 slovenskih udeležencev pred Belo hišo

In smo šli ... 5. julija z Brnika. 11 Slovencev z različnih koncev Slovenije (jaz sem bila edina Primorka) in ena spremljevalka – nihče drug kot naša profesorica Tjaša Arčon. Vseh evropskih udeležencev nas je bilo 48, po 10 dijakov iz Madžarske, Slovaške in Srbije ter spremljevalci. Ko grem v tujino, mi običajno ni všeč, če so okrog mene Slovenci, ker ne odnesem toliko znanja, kot bi ga sicer lahko. Ampak tokrat ni bilo tako. Slovenci smo bili najbolj povezana skupina. 12 oseb – vsak drugačen. Od skrajno zadržanih ljudi do takih z najbolj preprostim razmišljanjem. A smo se odlično ujeli. Nekateri izmed njih so že sedaj zelo dobri v vodenju raznih projektov ali celo organizacij. Med seboj smo si izmenjali ogromno informacij. Najbolj super pa je prepričanje, da bomo v prihodnje ostali v stiku, se med seboj srečevali in si pomagali pri uresničevanju svojih idej.

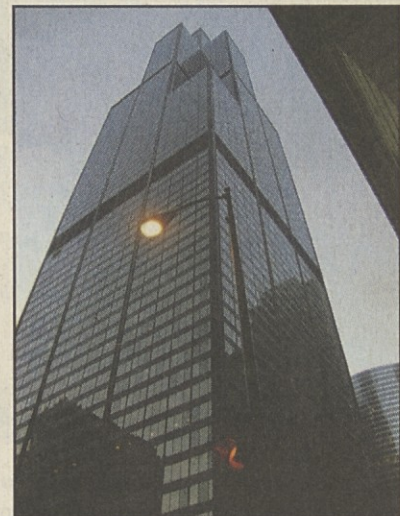
Začeli smo v Washingtonu, kjer smo ostali pet dni. Nihče izmed nas

svoje ambicije, je prostovoljec ali pa kakorkoli dela za skupno dobro.

Potem smo se razdelili v že vnaprej določene skupine in odšli v tri različne kraje za naslednja dva tedna. Ostali so odšli v Burlington (Vermont) ali v Raleigh (North Carolina), jaz in tudi prof. Tjaša pa sva šli v Kansas City (Missouri). Nobenega izmed teh mest prej nisem poznala, sedaj pa lahko rečem, da je Kansas City povsem po mojem okusu: ne preveč velik, preprost – lep. Vse tri skupine smo počele približno isto. Naš urnik ni bil tako natrpan, kot je bil prejšnje dni, kar nam je prišlo še zelo prav. Živeli smo pri 'host families', čez dan smo imeli predavanja (npr. kako pripraviti dober projekt), srečanja (s skupino Irčanov), lokalni sovrstniki so nam pripravili predstavitev nekaterih svojih organizacij in projektov, prisostvovali smo pomembnim sestankom, obiskali smo univerze, šole, delali smo kot prostovoljci (pomagali pri deljenju hrane, svoj čas smo namenili otrokom iz

nama, si eden drugemu nismo mogli dopovedati, kako se je vsak izmed nas imel super. Na urniku smo imeli spet pet dni predavanj, ki so bila več ali manj na isto temo. Imeli smo tudi predstavitve svojih projektov, na katere smo se pripravljali, ko smo bili razdeljeni po skupinah. Tudi domov smo srečno prišli. Moram pa priznati, da sem po enem mesecu tako intenzivnega učenja in prejemanja ter dojemanja toliko različnih informacij imela glavo tako težko, da enostavno nisem mogla drugega, kot naslednje dni preživeti na plaži. Našo izmenjavo smo zaključili na štiridnevem seminarju v Beogradu, kjer smo se ponovno (upajmo, da ne

mnega praznovanja spoštovali in vse se je prelevilo v enega izmed mojih najlepših rojstnih dni. Sicer pa sem jedla hamburgerje, pripravljene na tisoč in en način (moj želodec se še vedno ni uravnovesil), izkusila ameriško potratnost z vsem, kar se da, kar potrjuje tudi pravilo 'in America, everything is huge' - velja kot pribito, se srečala z revščino, ki je v getih še kako zelo pogosta, spoznala nekaj pomembnih osebnosti v politiki in še toliko drugega ... Ameriška kultura je pestra in zame zelo drugačna od naše. To dokazuje tudi vprašanje, ki mi ga je zastavila sošolka mojega 'host' brata: »What do you eat in Europe?«. Ne bom pozabila občutka,

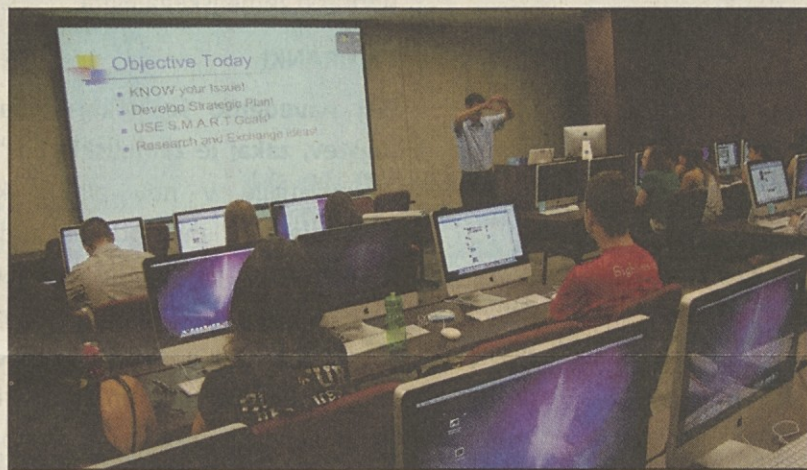

Druga najvišja stolpnica na svetu

še koga, ki podobno razmišlja kot jaz, ki si želi več, pa ne zbere dovolj poguma ali pa mogoče še ni našel priložnosti, kjer bi se lahko izkazal. To je sedaj tvoja priložnost! Razlogov imaš na tisoče: se želiš naučiti voditi skupino, želiš ustvariti nov projekt, želiš izboljšati svojo angleščino ali pa le obiskati novo državo, mogoče pa želiš samo to, da boš imel v svojem življenjepisu tako pomembno referenco, ali pa celo, da izkoristiš denar ameriške vlade, ki plača več tisoč dolarjev za vsakega dijaka, saj so vsi stroški kriti (hrana, namestitev, letalo – vse, vse, vse!! – ja, tudi to je možno). Zato se torej ne moreš izgovarjati, da si tega finančno ne moreš privoščiti. Ni pomembno, s kakšnim namenom greš, ti samo pojdi. Ko boš prišel nazaj, boš itak razmišljal drugače. Imeti moraš le ambicijo, željo. Januarja ali morda še prej bo razpis za naslednje leto.

Sedaj so mi ostali spomini, nova znanja, diploma, nove 'allstarke' in še kaj. 'Allstarke' bom z leti obrabila, diploma bo zbledela, nabrano znanje verjetno ne bo več tako pristno, kot je sedaj. In spomini? Če ti začnejo izginjati, grem v McDonald's na en Big Mac s kokakolo ali pa si zavrtim pesem, ki je bila julija velik hit na ameriških radijih OneRepublic – Good life in že sem z mislimi sredi Kansas Cityja skupaj s svojo družino. This has gotta be the good life!

Maruša Makovec, dijakinja 4. b razreda Škofijske gimnazije Vipava (nafotografiji spodaj desno)

Med predavanjem ...

zadnjič) srečali z vsemi udeleženci iz vseh držav, tudi s šestnajstimi dijaki iz ZDA.

Moram priznati, da sem bila pred odhodom v ZDA prepričana, da je ta država zadnja destinacija, ki bi si jo želela obiskati. Ne, da nisem hotela iti, bila sem le sita vseh stereotipov o Američanih in tako zelo neumno se mi je zdelo, ko sem slišala kaj podobnega kot na primer: »America, the country of dreams«. Pa kaj so vsi tako obsedeni s to Ameriko?! Saj to ni obljubljeni dežel! Tako so razmišljali naši dedje in babice, ker so se selili čez ocean v upanju na boljše življenje. Ampak to je mimo! Sedaj je drugače. Nič niso lepše ZDA od naše Evrope. Ne cvetijo več, kot so včasih, in imajo sedaj prav toliko kritičnih področij kakor Evropa. Bila sem vesela, da bom sedaj končno videla položaj na lastne oči in ne le iz filmov. Končno sem premagala stereotipe, kar pa mi je vzbudilo tudi precej novih vprašanj, na katera v enem mesecu nisem našla odgovora. Zato vem, da se bom nekega dne vrnila v to državo, jo še bolj raziskala in jo poskušala še bolj doživeti in razumeti.

V spominu mi bo najbolj ostal Kansas City, ki velja za srce ZDA, in družina, pri kateri sem stanovala. Tudi ostali dijaki so nadvse hvalili svoje družine gostiteljice in njihov domači prestiž (nekateri družine so imele doma bazene, ogromne hiše, ogromne postelje ...), a moja družina, mi je bila res družina. Pri njih sem dopolnila 18 let in ko so že bili na tem, da mi pripravijo 'grand birthday party', kot se za Američane spodobi, so mojo željo glede skro-

ko smo prišli v Chicago, med tiste neverjetno visoke stolpnice, tako visoke, da je po ulicah temačno, ker do njih ne pride dovolj svetlobe. Ko stojiš na drugi najvišji stavbi na svetu in gledaš vrhove sosednjih nebotičnikov in prostranost mesta, se zamisliš, koliko lepih stvari je sposoben narediti človek. Če boste kdaj odšli v ZDA, se pač morate ustaviti v tem mestu. Američani ga imajo za enega izmed najlepših. Česa takega v Evropi ne najdeš. Tam sem doživela toliko ... vsega – novih izkušenj, znanja, veččin, osebnega razvoja in še toliko drugih stvari, ki jih ne znam opisati ali pa se jih morda niti ne zavedam!

Ta izmenjava je letos potekala prvič, zato marsikatera stvar ni bila dodelana ali dobro organizirana, ampak na koncu, ko pogledaš nazaj, je bilo vse super! To je tudi razlog, da sedaj pišem ta članek, da navdušim

Razgled po Chicagu z druge najvišje stolpnice na svetu

ni vedel točno, kaj nas čaka. Nikjer nam ni bilo konkretno povedano, kaj bomo sploh delali. Spali smo v študentskem domu najdražje ameriške univerze – George Washington University. Že takoj prve dni smo sedeli v konferenčnih sobah tudi po 9 ur. Predavanja so imeli različni govorniki, kot npr. veleposlaniki, novinarji, in to na različne teme, ki se kakorkoli dotikajo voditeljstva. Ta izraz je v ameriški kulturi zelo drugače uporabljen. Pri nas poznamo voditelja na televiziji, radiju, mogoče še voditelja kakšnega projekta. Tam pa 'leadership' uporabijo za vsako malenkost, ko se človek postavi zase, uresničuje

getov) in še in še. Ja, bilo je naporeno, kar je tudi prav. Svoj čas v ZDA smo hoteli čim bolj izkoristiti, čeprav nas je to dostikrat pripeljalo do izčrpanosti. A ni bilo vse tako resno, kot se sedaj morda sliši. Našo skupino v Kansas Cityju je sestavljalo 17 oseb. Zelo dobro smo se razumeli. Večkrat smo se odpravili v skupinski 'shopping', imeli smo celo poolparty pri enem izmed naših dijakov. Moram reči, da smo po dveh tednih postali prava družina. Imeli smo tudi mentorja, ki se je s svojo zagnanostjo in željo po delu za dobro dotaknil celo naših src. Ko smo se po dveh tednih v Chicagu ponovno srečali z ostalima skupi-

Zlatoporočenca

Bernarda in Alojz Furlan iz Dupelj

Te dni je minilo že petdeset let, kar ženin utrgal prežlahen si cvet. Odkar sta pred Stvarnikom zakon sklenila, ljubezen do zdaj vaju ni zapustila.

Moči vse v zakonu od sebe sta dala, saj skupno življenje vse prej je kot šala. Za svoje otroke lep dom sta zgradila, ljubezen sta starševsko jim podarila. Spoštljivo sta vedno drug z drugim ravnala, drug drugemu toplo ljubezen dajala. In vse, kar sta v svoje otroke vložila, z ljubeznijo vnučkov nazaj sta dobila.

Zdaj v zvezo ponovno si sklenita roki, da jo obnovita na zlati poroki! Naj Bog vama pošlje na pot blagoslov, za vedno naj z vama pečat bo njegov!

avtor: alias

Z ZEMELJSKIM PLINOM ŽE PRIPRAVLJENI NA NOVO OGREVALNO SEZONO

Pred vrati je nova kurilna sezona, na katero se je potrebno zopet skrbno pripraviti. Med opravila, ki jih je potrebno pred ogrevalno sezono postoriti, sodijo: preverjanje pravilnega delovanja kurilne naprave, pregled dimnovodnih naprav, zagotovitev ustreznih zalog kurilnega olja ali drv ter primerna ureditev zalagovnikov.

ŠTEVILNE PREDNOSTI ZEMELJSKEGA PLINA

V veliko zadovoljstvo uporabnikov zemeljskega plina zanje zgoraj navedena opravila in skrbi skoraj v celoti odpadejo. **Vzdrževanje ogrevalne naprave** je zaradi čistega izgorevanja zemeljskega plina **enostavnejše**. Pri izgorevanju zemeljskega plina so dimni plini sestavljeni pretežno iz vodne pare, kar pomeni, da se **v dimniku saje ne nabirajo**. Za zadostne količine zemeljskega plina uporabnikom ni potrebno skrbeti, saj jim je zemeljski plin **vedno na voljo** v potrebnih količinah v zelenem trenutku. Marsikateri uporabnik pa je prostor, ki ga je včasih namenil hrambi kurilnega olja ali drv, že spremenil v lično shrambo, sušilnico ali celo fitness sobo.

Pri Adriaplenu iz izkušenj vemo, da se kljub bližajoči ogrevalni sezoni nekatera gospodinjstva tudi v tem času odločajo za obnovo ogrevalnega sistema in kjer imajo to možnost, razmišljajo predvsem o prehodu na uporabo zemeljskega plina.

PRIHRANKI

Naj navedemo še nekaj dodatnih dejstev, zakaj je zemeljski plin "in".

Z investicijo v nov plinski kotel gospodinjstvo lahko prihrani tudi do 25 odstotkov porabljene energije, z uporabo t. i. kondenzacijske tehnike pa je prihranek mogoče povečati še za dodatnih 15 odstotkov. Nakup zaloge kurilnega olja za prihajajočo kurilno sezono pa stane približno enako kot polovica naložbe v nov, učinkovit, okolju prijazen plinski kotel. Cena zemeljskega plina v primerjavi s kurilnim oljem, ki je trenutno tudi do 15 odstotkov nižja, prav tako narekuje, da je pravi čas za prehod na zemeljski plin prav danes.

NEZAHTEVNA UPORABA ZEMELJSKEGA PLINA

S svojimi pozitivnimi lastnostmi uporabnikom zemeljski plin nudi kvalitetnejši način bivanja in je priljubljen pri vseh generacijah. Mlajšim generacijam omogoča hiter življenjski tempo, od starejše generacije pa ne zahteva dodatnega napora za ustrezno preskrbo z energentom v kurilni sezoni. V prihodnosti je pričakovati, ob hitrem razvoju tehnologije, da se bo raznovrstnost njegove uporabe razširila še na druga področja uporabe.

Zemeljski plin je "in", ker omogoča:

- konkurenčno ceno,
- plačevanje po mesečni porabi,
- nadzor nad mesečno porabo,
- dodatni prostor, saj energenta ni potrebno skladiščiti,
- čistočo – je energent fosilnega izvora, ki zagotavlja čisto in zdravo naravo že danes za lepši jutri,
- prehod v nizko-ogljino družbo.

adriaplin

Vilharjeva ulica naj bi se prahu rešila do konca leta

Vilharjeva ulica v Ajdovščini doživlja temeljito prenovu, tudi na račun gradnje bodoče nove osnovne šole, ki zahteva spremembo vodovodnega omrežja na tem območju. Hkrati pa je bil dosežen tudi dogovor s podjetjem Tekstina za sočasno prestavitev njihove tehnološke linije, ki trenutno poteka preko Polic in prečka območje gradbišča nove šole. Ulica bo tako dobila novo vodovodno in kanalizacijsko omrežje ter javno razsvetljavo in optično povezavo.

Dela izvaja podjetje CPG Nova Gorica, investitor je Občina Ajdovščina, pogodbeno vrednost del znaša 584.186 evrov. Zaključek del je predviden do konca leta.

Frutek
mama

Moj prvi
Frutek je za
mojo mamo!

100%
sok

folna
kislina

železo

100% sok s 6 vitamini in 2 mineraloma za razvoj vašega malčka v času dojenja, nosečnosti in pred zanositvijo.

V času nosečnosti in dojenja se potrebe organizma po vitaminih in mineralih močno povečajo. Povečane dnevne potrebe lahko na preprost, zdrav in okusen način zadovoljite s sokom Frutek mama.

frutekmama.si facebook.com/frutek.si

FRUCTAL
v sodelovanju z naravo

MLINOTEST

POSEBNA PONUDBA V OKTOBRU

PONUDBA VELJA OD 1. 10. DO 31. 10. 2011

OZIROMA DO RAZPRODAJE ZALOG

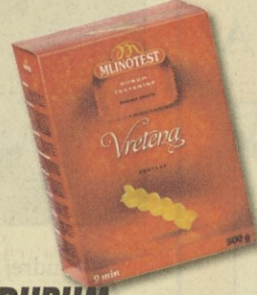
PŠENIČNA MOKA T-500 (4 x 1 kg) 4 kg
 2,31 € REDNA CENA: 2,85 €/kos

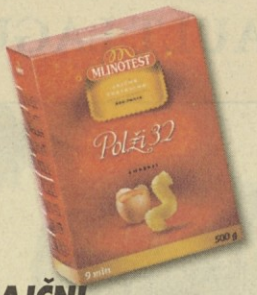
PŠENIČNA ČRNA MOKA 1 kg
 0,57 € REDNA CENA: 0,72 €/kos

INSTANT POLENTA 500 g
 0,59 € REDNA CENA: 0,84 €/kos

DURUM VREtenA 500 g
 0,65 € REDNA CENA: 0,79 €/kos

JAJČNI POLŽI 32 500 g
 0,79 € REDNA CENA: 0,99 €/kos

DIVITA PIRINI PERESNIKI VELIKI 500 g
 1,09 € REDNA CENA: 1,33 €/kos

DIVITA KAPELETI S PRŠUTOM 250 g
 1,48 € REDNA CENA: 1,76 €/kos

NJOKI S PŠENIČNIMI OTROBI 500 g
 0,96 € REDNA CENA: 1,37 €/kos

DIVITA BOLONJSKA OMAKA
 1,39 € REDNA CENA: 1,69 €/kos

GU GU BONBONI JABOLKO, VIŠNJA, POMARANČA 250 g
 0,81 € REDNA CENA: 0,99 €/kos

ŠVOJADINI 400 g
 2,98 € REDNA CENA: 3,85 €/kos

BONJIVAN HLEBČEK 500 g
 2,20 € REDNA CENA: 2,94 €/kg

MLINOTEST d. d., Tovarniška cesta 14, 5270 Ajdovščina, www.mlinotest.si

CENE SO V EUR IN VKLJUČUJEJO DDV! ZA MOREBITNE NAPAKE V TISKU SE VAM OPRAVIČUJEMO.

MLINOTEST

Divita

Cmoke lahko pripravite tudi drugače

Cmoki Divita z mareličnim nadevom za sladkosnede

Sestavine za 4 osebe:

- 500 g cmokov Divita z mareličnim nadevom
- 100 g jedilne čokolade
- 1 dl smetane za stepanje
- malo naribane pomarančne lupine
- sok ene pomaranče

Priprava:

Cmoke Divita skuhamo v vreli vodi po navodilih na embalaži. V ponev vlijemo smetano, vanjo nadrobimo čokolado in na majhnem ognju raztopimo, nato dodamo pomarančni sok in naribano lupino. Dobro premešamo in cmoke takoj prelijemo. Za dekoracijo lahko uporabimo rezine popečenih pomaranč na maslu in sladkorju.

Pridružite se Diviti na www.facebook.com/divita

MLINOTEST

Divita

Cmoke lahko pripravite tudi drugače

Cmoki Divita s skutinim nadevom in orehi na hitro

Sestavine za 4 osebe:

- 500 g cmokov Divita s skuto in orehi
- 1 dl zgoščenega jabolčnega soka
- 30 g mletih orehov
- cimet

Priprava:

Cmoke Divita skuhamo v vreli vodi po navodilih na embalaži. Kuhane damo na krožnik, prelijemo z zgoščenim jabolčnim sokom in potresemo z mletimi orehi. Po želji lahko potresemo tudi z malo cimeta. Hitro in enostavno!

Pridružite se Diviti na www.facebook.com/divita

MLINOTEST ŽIVILSKA INDUSTRIJA d. d., Tovarniška cesta 14, 5270 Ajdovščina

NAGRADNA IGRA

Podjetje Trgo ABC, servisira osebna in lahka gospodarska vozila blagovnih znamk Renault, Nissan in Dacia, posluje v Ajdovščini, na Goriški cesti že vrsto let. V sklopu prodajnega salona obratuje tudi mehanična delavnica in avtomobilarska delavnica, prodaja rabljenih vozil ter prodaja originalnih rezervnih delov. Skupaj s časopisom Latnik ponuja uveljavljeni avtomobilski trgovec NAGRADNO IGRO! Do naslednjega meseca nam na dopisnici pošljite odgovor na vprašanje:

Kje se nahaja fotografiran lepotec
RENAULT LAGUNA?

Trgo ABC

Nagrado boste lahko uveljavljali tudi če nimate vozila iz prodajnega programa sponzorja.

Odgovore pošljite do 5. novembra 2011 na naslov: Nova Nova d.o.o., Goriška cesta 64, 5270 Ajdovščina

Izmed pravih odgovorov bomo izžrebali tri nagrajence:

1. nagrada: **Brezplačni pregled vozila in menjava olja**
2. nagrada: **Brezplačni pregled vozila in dotočenje čistilne tekočine**
3. nagrada: **Brezplačni pregled osebnega vozila**

Nagrajenci drugega kroga:

1. Cuk Mojca, Cebejeva 22
2. Štokelj Aleš, Podnanos 9
3. Vlasta Orozović, Dobravlje 88

Nagrade prejmete po predhodnem dogovoru na telefonsko tevilko 05 3643 302 (gospod Kobal)

Stadtschlaining - Vipava

Stadtschlaining je mestec v Avstriji, ki ga je ustanovil vipavski vojaški poveljnik Andrej Baumkircher.

Andrej Baumkircher se je okrog leta 1420 rodil v Vipavi. Kot sin cesarskega upravitelja je mladost preživel na dvoru Friderika III. Pozneje mu je služil kot vojaški poveljnik in leta 1452 je pred stanovsko vojsko ubranil dunajsko Novo mesto. Za nagrado mu je cesar za simbolično zakupnino odstopil grad Schlaining na Gradiščanskem, mu dovolil ob njem ustanoviti novo naselje, dodelil pa mu je tudi pravico do kovanja lastnega denarja. Andrej Baumkircher je bil tudi veliki prijatelj od Erazma Predjamskega in od tod stara povezava med Postojno, Predjamo in Vipavo. Plemiška vojska, ki ji je poveljeval Baumkircher, je zasedla vrsto štajerskih mest, med njimi Hartberg, Fürstenfeld, Maribor in Slovensko Bistrico. Po zmagoviti bitki pri Fürstenfeldu je bil cesar prisiljen podpisati premirje in nato obljubiti amnestijo ter poplačati

lo dolgog. Zaradi neplačila dolgog je Baumkircher obnovil upor, ki se je s pomočjo prevare končal z aretacijo in obglavljenjem v Gradcu leta 1471. Zadnje dni v septembru je Vipavo obiskala delegacija iz omenjenega mesta. Namen obiska je bil spoznati rojstni kraj Andreja Baumkircherja in navezati stike za nadaljnje sodelovanje. Stadtschlaining je sedaj mestec z nekaj več kot 2000 prebivalci, univerzo in dokaj razvito turistično ponudbo. Prve stike z njimi smo si

cer opravili že lansko leto in tu nam je pomagal popotnik, ljubiteljski zgodovinar in pisec gospod Drago Kolenc. Trajalo je seveda kar nekaj časa, da so se odločili za obisk. Delegacija, ki nas je obiskala je predstavljala upravne, turistične in gospodarske strukture. Po predstavitvi v Vinoteki Vipava so bili opravljeni razgovori z vipavskimi predstavniki: županom, podžupani in predsednikom Odbora za turizem, predsednikom Turističnega društva Lanthieri in predsednikom Obrtne zbornice. Sledila je kratka degustacija, ogled filma, ogled Vipave, vipavske kleti in vojaškega muzeja. Popoldne smo si skupno ogledali še Goče. Naslednji dan smo si ogledali še Muzej stare opreme in dvorec Zemono. V veliko pomoč nam je bil turistični vodnik Jože Kebe, ki je poleg vodenja prevajal med slovenščino in nemščino. Obisk smo zaključili z ogledom Predjamskega gradu. Povod za ogled Vipave je predvsem obletnica ustanovitve Stadtschlaininga, ki bo prihodnje leto in razstava, ki jo bodo pripravili v čast Andreju Baumkircherju.

J. Čleковиč, Trg Vipava

Rešitev križanke do 5. novembra 2011 na naslov: Nova Nova d.o.o., Goriška cesta 64, 5270 Ajdovščina.

Izžrebanci prejmejo flaškon vina iz vipavske kleti.

Stadtschlaining: Baumkircherjeva cesta z gradom

**Poznamo cilj
Vemo za pot
Skupaj
zmoremo vse**

SESTAVIL MARJAN KRPAN		OTOK PRI DUBROVNIKU	PRETIRANO POCUKRANO GOVORJENJE	V(O)JTEK	VERDJEVA OPERA	NARODNA UNIV. KNJIŽNICA	PODROČJE VASI IG	OBLIKA IMENA JELENA	MESTO V INDIJI	SDS	
LATNIK	GRIMMOVA PRAVLJICA	VAS PRI ZAGORJU	UNIVERZA V ANGLIJI	OKONČINA	ŠTRLEČI DEL OBRAZA	MOZOLJ	ZAVETNIK SPLITA	ŽARA	AMERIŠKI OLIMPIJEV EDDIE		
POKRAJINA V VOJVODINI				OKRAJ ZA MNOŽINO VELIKO GA IMA KOREN	PISAT. VAŠTE DE JANEIRO		PRIMORSKA POKRAJINA RANOCELNK				
KAR JE NATOČENO				ORANJE	KRAJ NA DOLENSKEM TRAJ BOKSAR JOZE						
MESTO NA PORTUGALSKEM				REŠETO URADNA LISTINA		PRIRODA KRAJEVNA SKUPNOST					
PROIZVAJALEC ELKTRICNE ENERGIE					IZRASTEK NA GLAVI GORSKI ROB DVEH STEN	BOLEZEN PRI VINU PRVA ČRKA	ZELIŠČAR SIMON OBIR (BREZ O)	KAŠARKAR JASIKE-VIČIUS	ŠPORTNE NOVICE SUMERSKA BOGINJA		
ZDRUŽENI NAROD (ORIG.)		KITajsKA POSODA		ŠPICELI					TURISTIČNO NASELJE PRI UMAGU		
LJUDSKA SKUPŠČINA		Koš. TRENER MESSINA			KANADSKI JELENI MAJHNA SOBICA	(Š)IFRAN(T)	KRAJ V VIP DOLINI NOGOMETAS YAYA				
JURE KOGOJ		ČESNIK IGOR IME VEČ KRAJEV						POŠKOĐBA TIPKA TASTA			
TV VODITELJICA KATARINA		MUSLIM. M. IME GL. MESTO ITALIJE				REDKO M. IME ARABSKI ŽREBEC					
TRSKA				ZDRAVSTVENI DOM			OTOCJE V MOLUKIH PRITROJLNICAH	HR. NAFTNA DRUŽBA EGON MARC		16. ČRKA ABECEDE VEZNIK	
MESTO V KOLUMBIJI				ZNANA PREKMURSKA JED						ZNAK ZA IRIDLJI ZI ČRKA ABECEDE	
DRŽAVA V INDIJI				MEDMET			POPOLNOMA BREZ MASTI				

Bandelli

MATERIALI IN TEHNOLOGIJA ZA GRADNENIŠTVO

Goriška cesta 19, 5271 VIPAVA

Tel.: 05/3687 360

Faks: 05/3687 361

www.bandelli.si

info@bandelli.si

Porfido

Fasadna opeka ANTIK

Fasadna opeka PESKANA

RUMENO ŽIVA ROZA RDEČA RDEČI MAXIMUM

Fasadni umetni kamen

Fasadne betonske obloge in zvočne izolacije

ZUNANJA UREDITEV, OBLOGE, TLAKI in FASADE